

Những câu chuyện đạt giải cuộc thi viết: Chuyện kể về ông bà em

do Quỹ Dân Số Liên Hợp Quốc và Tổ chức Hỗ trợ Người Cao Tuổi Quốc Tế phát động

Awarded Essays in the Essay Writing Competition My Grandparents and I

*organized by United Nations Population Fund (UNFPA)
and Help Age International (HelpAge)*

HelpAge
International

age helps

Mục lục

Trang

Lời giới thiệu	01-02
Giải nhất	03
Giải nhì	04-06
Giải ba	07-12
Giải khuyến khích	13-37

Content

Page

Introduction	01-02
First Prize	03
Second Prize	04-06
Third Prize	07-12
Consolation Prize	13-37

Lời giới thiệu

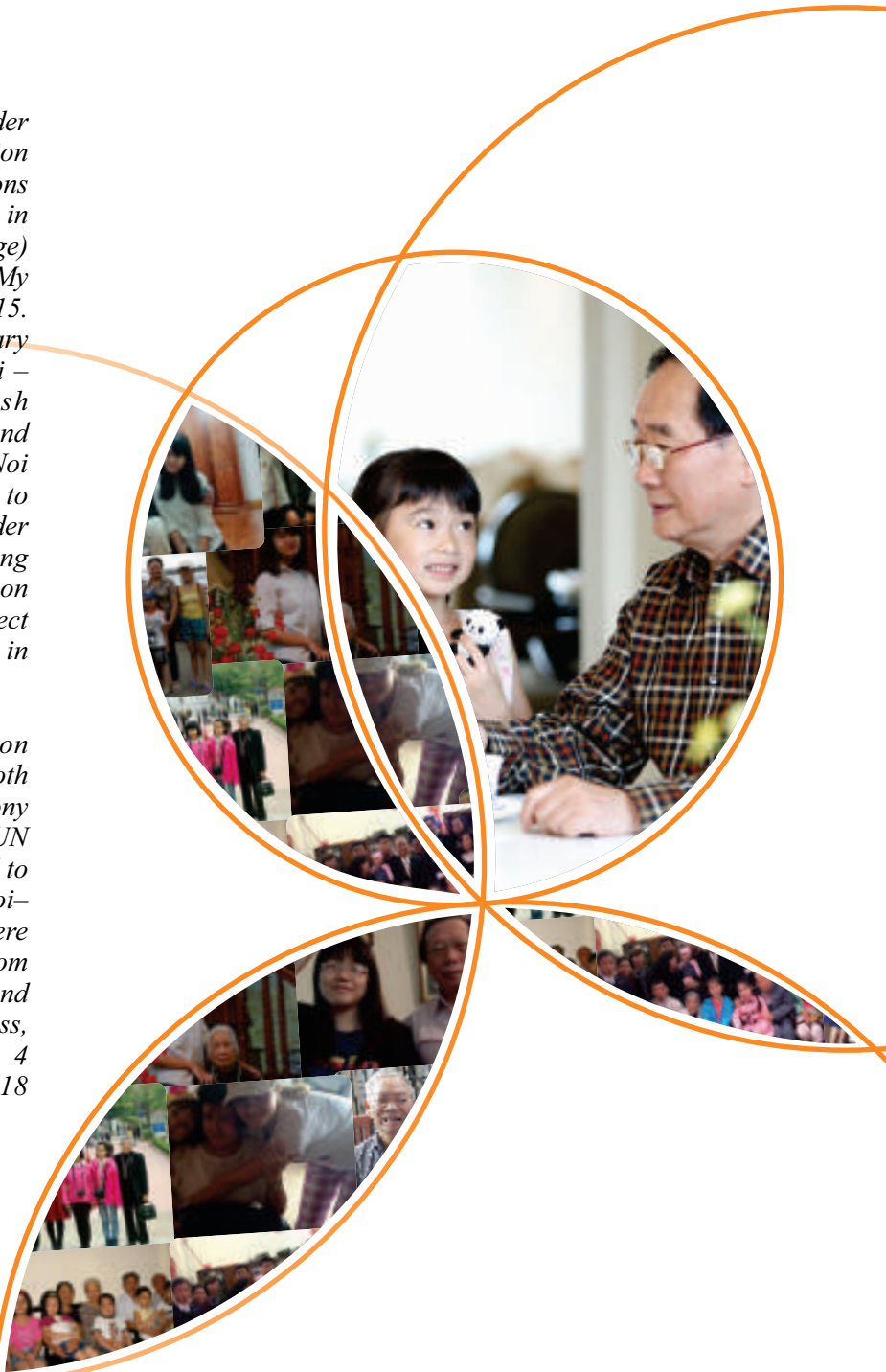
Nhân ngày Quốc tế người cao tuổi (1/10) và Tháng hành động vì người cao tuổi năm 2015, Quỹ Dân số Liên hợp Quốc (UNFPA) tại Việt Nam và Tổ chức Hỗ trợ Người cao tuổi Quốc tế (HelpAge) đã phát động cuộc thi viết luận “Chuyện kể về ông bà em” trong thời gian từ 1/10 đến 20/10/2015. Tham dự cuộc thi là các em học sinh THCS và THPT của 4 trường tại Hà Nội: Trường THPT Chuyên Hà Nội – Amsterdam, Trường THPT Phan Đình Phùng, Trường Quốc Tế Anh – Việt (BVIS) và Trường Quốc Tế Liên Hợp Quốc Hà Nội (UNIS Ha Noi). Cuộc thi được tổ chức nhằm không chỉ thay đổi quan niệm xã hội về người cao tuổi mà còn giáo dục thế hệ trẻ của Việt Nam nhận thức tốt hơn về thực trạng già hóa dân số và thể hiện tình yêu thương, kính trọng đối với ông bà của mình và người cao tuổi nói chung.

Sau gần 1 tháng phát động cuộc thi, Ban tổ chức đã nhận được 403 bài luận tiếng Anh và tiếng Việt. Lễ trao giải cuộc thi được tổ chức ngày 16/11/2015 tại Ngôi nhà xanh LHQ. Giải Nhất của cuộc thi được trao cho em Đặng Đức Anh, học sinh lớp 9A trường Hà Nội - Amsterdam. Giải Nhì được trao cho hai em là Nguyễn Hạnh Trang, học sinh lớp 9E trường Hà Nội - Amsterdam và Nguyễn Tường Vy Linh, học sinh lớp 12Q1, trường Phan Đình Phùng. Ngoài ra, Ban tổ chức còn trao giải thưởng cho 4 em đạt giải Ba và 18 em đạt giải khuyến khích.

Introduction

On the occasion of International Day of Older Persons (1/10) and Viet Nam National Action Month for older persons, the United Nations Population Fund (UNFPA) Country Office in Viet Nam and Help Age International (HelpAge) organized the Essay Writing Competition “My Grandparents and I” from 1 Oct to 20 Oct 2015. Participants are students from 4 secondary schools and high schools, including Ha Noi – Amsterdam, Phan Dinh Phung, British Vietnamese International School (BVIS) and United Nations International School of Ha Noi (UNIS). The purposes of the competition are to not only change social perceptions about older people, but also educate Vietnamese young generation about the aging population situation and encourage them to express love and respect for their grandparents and older people in general.

After almost one month, the Organization Committee received 403 essays written in both English and Vietnamese. The Award Ceremony was held on 16/11/2015 at Green One UN House, Ha Noi. The first prize was awarded to Dang Duc Anh, student from 9A class of Ha Noi–Amsterdam school. The second prizes were awarded to Nguyen Hanh Trang, student from 9E class of Ha Noi – Amsterdam school and Nguyen Tuong Vy Linh, student from 12Q1 class, Phan Dinh Phung High School. Besides, 4 students were awarded 3rd prizes and 18 students were awarded consolation prizes.

“ Các bài luận mà các em gửi đến cuộc thi không chỉ truyền cảm hứng cho tất cả chúng ta về tình yêu thương ông bà, mà còn cho thấy lòng kính trọng và ngưỡng mộ mà các em dành cho ông bà của mình. Trong các bài viết, các em đã chia sẻ những kỷ niệm không thể nào quên của mình đối với ông bà, về các mối quan hệ giữa các thành viên trong gia đình, những bí mật hết sức thú vị giữa ông bà và các cháu và trên hết, các em đều thể hiện sự trân trọng giá trị và nền tảng của gia đình. Hình ảnh ông bà qua lời kể của các em, là những người cao tuổi chưa sẵn sàng cho giai đoạn "xế chiều", họ vẫn đầy nhiệt huyết và mong muốn là những thành viên năng động, tích cực, được tham gia và được tôn trọng. ”

Bà Ritsu Nacken, Quyền trưởng đại diện UNFPA tại Việt Nam

“Essays submitted to the contest by students not only inspire all of us about the love for grandparents, but also show us their respect and admiration. In the essays, students shared their unforgettable memories with their grandparents, the relationship between family’s members, interesting secrets between grandparents and grandchildren, and above all, students expressed their appreciation for the value and the foundation of family. In the students’ stories, grandparents were described as those who were not ready for “twilight years”, they are still dynamic and want to be active, enthusiastic and respectable members”.

Ms. Ritsu Nacken, UNFPA Representative a.i. in Viet Nam

“ Hình ảnh của những người ông, người bà hiện lên rất thật trong các trang viết của các em, như những người chăm sóc, người bạn lớn, người thầy, người hòa giải, là nguồn động viên, là tấm gương, là nghị lực, là nguồn cảm hứng cho các em. Những người cao tuổi đã thực hiện vai trò đó với trách nhiệm và tình yêu thương vô bờ bến. Ảnh hưởng tích cực và lâu dài của người cao tuổi đối với thế hệ trẻ là rất rõ ràng, cả khi họ còn sống hay đã mất, luôn mang lại cho các cháu một góc bình yên, một chỗ dựa lớn lao mà thâm lặng, mà đôi khi chúng ta chỉ cảm nhận được giá trị to lớn của nó khi chúng ta không còn được nhận nữa. ”

Bà Trần Bích Thủy, Giám đốc tổ chức HelpAge

“The images of grandparents appeared in students’ stories as caregivers, great friends, mentors, mediators. They are the source of encouragement and inspiration, the reflection and the energy for their grandchildren. Older people fulfill their role with responsible spirit and boundless love. The positive effects of older people on young generation are apparent. Even when they are alive or pass away, they always give their grandchildren a peaceful corner and a great, but silent spiritual guidance”

Ms. Tran Bich Thuy, HelpAge Country Director

“Tôi hoài cảm về quá khứ, chua xót vì mình chưa làm được nhiều điều cho bố mẹ mình. Từ những bài viết này, tôi mong các em hãy lấy đó là hành trang đi suốt cuộc đời mình”

Nghệ sỹ saxophone Quyền Văn Minh

Đại sứ thiện chí của Triển lãm Không khoảng cách được tổ chức tại Hà Nội từ 29/9 - 3/11/2015

“I am nostalgic about the past and feel bitter because of many things I have not done for my parents. I hope students can take these essays as luggage for entire their lives.”

Saxophonist, Mr. Quyen Van Minh

Ambassador of the Photo Voice Exhibition held in Ha Noi, 29/9 – 3/11/2015.

First Prize GIẢI NHẤT

Ngày 1 tháng 12 năm 2014

Tôi vẫn nhớ như in ngày hôm đó. Trời Hà Nội nặng nề, những đám mây xám xịt, âm u, thổi vù cơn gió lạnh, cả bầu trời nhuốm màu buồn bã. Chợt bố tôi gọi điện:

- Ông mất rồi con ạ!

Một đứa trẻ 13 tuổi sẽ phản ứng như thế nào với cơn sốc đầu đời này nhỉ? Sẽ khóc đúng không?

Nhưng chỉ như một cơn gió nhẹ khẽ làm lăn tăn mặt hồ đang yên ả, cảm xúc đến rồi chợt đi, tôi đón nhận tin dữ bình thản đến bất ngờ!

Tại sao lại như vậy?

Có lẽ trong suốt quãng đường lớn lên của tôi, hình bóng ông thật sự rất mờ nhạt...

Có lẽ khi tôi bắt đầu nhận thức được, ông đã bị tai biến mà liệt, nên với tôi, hình ảnh sâu đậm nhất của ông là khi ông ngồi đó, lặng lẽ chứng kiến như một bức tượng...

Có lẽ, vì cuộc sống ngày càng phát triển, tôi bận bịu với những lịch học thêm dày đặc, những trò chơi trên điện thoại mà tình cảm gia đình với tôi không nồng ấm như các nhà khác khiến tôi với ông xa cách...

Có lẽ vì khi tôi lớn, ông đã già, khoảng cách thế hệ quá nhiều để xóa bỏ...

Có lẽ vì tôi không đủ yêu thương...

Ngày...tháng...năm...

Đã lâu lắm rồi tôi không lên nhà nội từ khi ông mất. Cố gắng trốn tránh sự thực bằng cách không đối diện. Tôi tự cảm thấy mình thật hèn nhát!

Một ngày, sau bao lần thoái thác bất thành, bố mẹ đã đưa tôi lên thăm bà. Bước chân vào căn nhà quen thuộc, trông vắng đến bất ngờ!...

Không còn chiếc giường kê ngay phòng khách mà có người ông đáng kính luôn ngồi năm này qua năm khác. Chỉ còn khoảng trống vô tận...

Không còn những cái nắm tay thật chặt thay bao lời yêu thương của ông dành cho tôi...

Đã không còn “pho tượng” luôn lặng im nhưng lại thân thương, quen thuộc vô cùng...

Tôi chợt nhận ra:

Thật ra tưởng như vô hình nhưng ông lại chiếm vị trí rất quan trọng trong trái tim tôi...

Và có lẽ rằng tôi đã yêu ông rất nhiều!

Ngày...tháng...năm...

“Gửi ông thân yêu của cháu trên trời cao

Cháu xin lỗi vì đã thiếu yêu thương, thiếu quan tâm tới ông. Nhưng cháu biết rằng ông vẫn luôn yêu thương cháu mà! Cháu sẽ mang tình yêu ông dành cho cháu, chia sẻ tới tất cả mọi người xung quanh. Vì cho đi là nhận lại, phải không ông? Cháu sẽ sống hết lòng và hết mình để cháu sẽ không bao giờ hối hận khi mất mát người xung quanh nữa vì cháu đã sống đầy yêu thương như lời ông dặn.

Vì cháu là cháu của ông!

Vì cháu rất yêu thương ông!”

- Tác giả: Đặng Đức Anh
Lớp 9A - Trường THPT Hà Nội-Amsterdam
- First Prize - Giải nhất

Second Prize Giải nhì

Vượt qua con sông Son là đến làng. Trong ký ức tôi, làng vẫn đẹp lắm, vẫn tinh khôi và nguyên vẹn trong cái nắng rét ngọt nơi đầu đông. Những trảng cỏ xanh mướt dọc triền đê, cỏ cứ vào chân nghe lành lạnh, hơi có vương mảnh sương đêm sót lại. Cảnh vật đơn sơ, con người nơi đây cũng vì thế mà đơn sơ, giản dị. Làng là một miền quê nghèo. Lách

cách mở then cài cửa, tôi bước vào. Dưới bóng ngọc lan toả mát rượi, từng chùm hoa trắng muốt lặng lẽ nơi góc sân nhỏ yên tĩnh quá. Tựa như cái xô bồ và ồn ã đã bị bỏ lại nơi bậc thềm. Những đóm nắng nhảy múa dọc mái ngói: những tia nắng kỳ lạ. Một mùi lúa non mới gặt phảng phất trong không khí quện hương heo may. Cái phong vị ấy tĩnh tại quá, dường như làm giọng tôi nghẹn lại và cất tiếng gọi khẽ.

“Bà ơi!”

Không gian vẫn lặng yên. Gió xào xạc thổi từ miền nào xa thẳm. Gian nhà cũ không có gì thay đổi, vẫn y nguyên như ngày tôi đi xa, vẫn y nguyên từ một đêm đông bà mất. Và cũng vì thế, những ký ức và cảm xúc thơ ấu trong tôi sẽ vĩnh viễn trú ngụ trong cái nhỏ bé và đơn sơ của góc sân nhỏ, khoảnh trời nhỏ nơi đây.

Hôm nay đã là giáp Tết. Nhớ những năm cũ, cũng chỉ có hai bà cháu đón Tết với nhau. Cha mẹ tôi là một thương nhân nhỏ, quanh năm bận bịu với những chuyến hàng xa. Lại kể từ khi ông mất, lúc nào cũng chỉ có bà bầu bạn với tuổi thơ tôi. Bà là cô giáo, là người ông, là ba mẹ và là người bạn. Tất cả những ngày thuở nhỏ trở lại ào ạt như một cơn lũ. Con đường đất quanh co dẫn quanh làng in dấu từng bước chân nhỏ bé chập chững trong cái dắt tay đầy âu yếm của bà; những phiên chợ sớm mai tấp nập ồn ã có những thứ quà mộc mạc bà luôn để dành cho tôi; rồi những chiều nô đùa bên con sông xanh ngắt, tôi cúi nhìn bóng mình lay động trong lòng bể với những mảnh trời xanh tan tác... Tất cả sao quá đổi bình yên!

Nhớ những trưa hè cuộn tròn trên chiếc phản, bàn tay bà quạt đỡ cháu ngủ yên. Bàn tay bà dịu dàng xoa lưng, xoa lên mái tóc cháu nhẹ nhàng. Nhớ những ngày đông, tỉnh dậy căn bếp nhỏ của bà thơm mùi cơm nếp lên khói, bà tóc trắng hiện từ ngòai bên bếp lửa bập bùng. Cháu sả vào lòng bà, nũng nịu, bà vỗ về cháu trong câu ru à ơi, trong câu chuyện về miền đất thần tiên mà một ngày cháu sẽ tới. Nhớ những đêm thanh vắng, bà ngồi bên ngọn đèn con đan tấm áo. Từng sợi len thoăn thoắt bện chặt chồng chéo kì diệu. Ngoài sân, hoa ngọc lan lặng lẽ nở rộ.

Vậy là một năm nữa qua đi, căn nhà vắng bóng hình bà và lòng tôi vắng những miền yêu thương đầy ấm áp. Vậy là một cái Tết nữa qua đi thiếu cái mùi cơm nếp ngọt bùi, thiếu cái ánh lửa bập bùng ấm áp vẽ nên những hình nhân cổ tích trong mơ.

Ngoài kia, giao thừa đã điếm.

Hương ngọc lan rơi trên tóc, và cả trong lòng tôi, ngào ngạt những nốt trầm lắng.

- Tác giả: Nguyễn Hạnh Trang
Lớp 9E - Trường THPT Hà Nội-Amsterdam

- **Second Prize - Giải nhì**

Second Prize Giải nhì

The gap between generations has always been a considerable concern of every family. Google these words and most of the search results show articles about the gap between the younger people and their parents, and not many make mention of the gap between grandchildren and grandparents while this is no less important than the former. I myself believe the untold story of my grandparents and I is worth talking about and I will tell my very own experience about this.

The first person to ever hold me in the arms the day I was born was my grandfather. I was told that my grandparents were very happy because I didn't bear any abnormality, having five fingers on each hand and five toes on each foot. When I grew up a bit, my grandparents would take care of me while my parents were at work. They taught me to speak, played with me, fed me and even did tricks just to make me laugh. Then I started school. From primary to secondary school, my grandparents would drop me off at school and pick me up every day. They cooked lunch for me and the meal was always ready when I got home.

Believe it or not, I wasn't at all grateful. I hated the fact that I would inherit all of my grandfather's traits because of the belief that the first person to hold a new-born baby would give the baby his or her personality. I was disappointed. How could a stubborn, paternalistic person like him get to carry me first? And I found it absolutely ridiculous when my grandparents were so happy just because I had enough fingers and toes. I rolled my eyes every time people told me about it. How silly! When I reached my teenage years, conflicts began to break out. They kept commenting on my short sporty hairstyle, my baggy T-shirts and ripped jeans, my sneakers, my dark nails painting, etc. They believed that, as a girl, I should have long flowy hair, wear long dresses or old-fashioned pants and shirts with a cute girly pair of shoes, and should not paint my nails. "Do they even understand what fashion is?" - I kept asking myself with a sarcastic tone. We also argued a lot because their points of view on life were too obsolete and could not be applied in modern life anymore. They told me that studying is more important than making friends. They warned me not to hang out with boys. They kept lecturing me about safety rules in the house and in traffic. They wouldn't stop complaining just because I made them wait for only five minutes. And I hated the food my grandmother cooked as she put too little salt in it due to her fear of kidney diseases...

I was so happy when I got to high school as I didn't need them to take me to school or take me home anymore. I was independent from them. I enjoyed my taste of freedom and didn't even bother to visit them anymore. Then I started feeling guilty. I kept thinking and thinking if it was unthankful of me to cast them aside when I didn't need them anymore. The more I thought, the more I realized how stupid I was to be angry over such small annoying details and forgot to look at the whole picture, the whole beautiful picture filled with love and caressing. I realized the reason my grandfather was so excited to hold me first was that he loved me so much and he missed the feeling of holding a little soul in his hands like he did with his child a long time ago. My grandparents were so happy just to see me born as a normal child because they were worried that my future might be tough if I was abnormal. They were overprotective, because they wanted

Second Prize

Giải nhì

to guarantee my safety and my health. They commented on my clothes, not because they wanted to control me, but because they were afraid I might turn into a bad child and they would lose their innocent grandchild.

Everything grandparents did was of good will even it might seem irritating to the young generation. Only now do I realize that. And I will take care of them exactly the way they did to me so that I can show my gratitude and my love to them. I visit them regularly, talk to them for hours, take them out sometimes to tell them that their grandchild is now mature, and their sacrifices to look after me won't be put to waste.

- Tác giả: Nguyễn Tường Vy Linh
Lớp 12Q1 - Trường THPT Phan Đình Phùng
- **Second Prize - Giải nhì**

Third Prize Giải ba

Bà nội tôi năm nay 93 tuổi. Những người cùng thời với bà tôi ở làng đã ra đi hết. Người ta bảo tuổi già ai cũng muốn ở quê hương để được ra đi trong chính ngôi nhà của mình. Vậy mà bà tôi vừa phải rời bỏ mảnh sân, cái vườn, góc bếp để lên Hà Nội ở với gia đình tôi – chỗ mà ngày trẻ bà rất sợ hãi vì với bà nơi đây quá đông người lạ. Bố mẹ tôi bảo bà phải rời quê vì đã không nhận được tình cảm từ chú thím tôi – đứa con trai út ít bà đã từng cưng chiều nhất, bởi ngày nhỏ chú yếu ớt và hay quấy khóc. Bà cô đơn trong chính ngôi nhà của mình. Trừ những bữa ăn, còn toàn bộ thời gian bà phải ở trong cái nhà thiếu ánh sáng, nơi có chiếc giường nhỏ ẩm mốc chất linh kính quần áo 4 mùa và vật dụng từ cái tăm cho đến cái bàn chải đánh răng của bà. Nơi ấy bà lảm bảm tự nói chuyện một mình cho tới giờ đi ngủ. Cuộc sống của bà nhiều năm buồn bã trôi qua như thế, cho tới mùa hè này bà lên với tôi.

Hồi còn nhỏ, tôi ít khi được về quê. Mặc dù vậy, bà thường có mặt trong các câu chuyện qua điện thoại, rằng bà lảm cẩm, hay lẩn, ăn rồi bảo chưa ăn, hay kêu mắt mờ đục, hay kể tội con cháu khiến hàng xóm xì xào... Tôi thậm chí hỏi bà như vậy, sao bà để ra và nuôi được những con người con thông minh như các bác tôi, bố tôi và cả chú tôi nữa?

Đón bà lên, bố tôi coi nới chiếc trường kỷ ngoài phòng khách thành giường ngủ cho bà. Bà ở phòng khách để luôn có người đi lại – có tiếng nói cười, có tiếng ti vi và cả tiếng tập đàn của tôi – những âm thanh mà bà thiếu thốn và thèm khát.

Bà lúc nào cũng chỉ ngồi yên trên chiếc trường kỷ, mắt mờ đục nhìn xa xăm, tay phe phẩy chiếc quạt giấy mặc dù trời đã sang thu mát rượi. Mắt bà sáng lên mỗi khi tôi về. Bà kể cho tôi về nạn đói năm 1945. Bà kể về 9 lần sinh nở của bà do bà mù trong làng đờ. 9 lần sinh ấy thì 3 người bác của tôi đã chết khi chưa kịp khóc chào đời. Bà kể về bác Đạt tôi, người đẹp trai hay cười và giỏi văn thơ, đi bộ đội lúc còn rất trẻ và hy sinh khi chưa lập gia đình. Bà rất thương nhớ bác và bảo giờ đây bác là người đã chết mà nuôi bà (bằng trợ cấp mẹ liệt sĩ). Bà kể về những ngày cực nhọc nuôi cả đàn con ăn học khi cả làng nghèo đói. Bà kể bà lo lắng cho các bác và cả bố tôi đi học đường xa, bị trẻ con làng bên không được đi học ghen tị chặn đánh, chỉ khi nào con về đến nhà bà mới hết chạy ra, chạy vào quanh ngõ mong con...

Bà kể cho tôi cả những lần mất đồ đạc của bà. Bà cố gắng chứng minh cho tôi tin việc ấy là có thật (vì thường chả ai tin bà tôi, thường cười và cho là bà già nên lẩn trí)... Bố tôi thường ngăn bà kể điều này cho tôi, nhưng tôi vẫn muốn nghe bà kể, để bà được trút nỗi niềm.

Đôi lúc, tôi thấy bà ngồi đó, lưng còng gập, tay vẫn phe phẩy chiếc quạt, miệng lảm bảm một mình. Thì ra bà nói chuyện với bác Đạt và 3 hài nhi mất sớm của bà. Bà kể cho họ nghe đủ thứ chuyện. Hình như bà rất yêu họ, yêu nhất trong 9 đứa con của 9 lần sinh nở. Phải chăng vì họ mất sớm, khi chưa kịp làm bà buồn, chưa làm bà tổn thương bao giờ, nên trong lòng bà, lúc nào họ cũng là những người con ngoan ngoãn?

Mỗi khi nhìn bà, tôi lại hình dung khi bà vẫn còn là một thiếu nữ, hẳn là bà rất xinh đẹp. Tôi hình dung khi

Third Prize Giải ba

bà nuôi một đàn con như gà mẹ, chắc là gà mẹ - bà rất khéo chăm con vì các con giờ người nào cũng giỏi giang. Tôi rất thương bà khi hiểu bà đã phải chịu sự đau đớn khi mất đi những người con khi mới chào đời, và cả người con đã hy sinh khiến bà khóc đến mờ cả mắt.

Khi tôi viết bài này, trong đầu tôi đã nghĩ: Hẳn là bà nội của tôi sẽ khác so với bà nội, bà ngoại của bạn bè mình. Chắc không mấy ai có bà nhiều tuổi như bà của tôi. Bà tôi không còn đi chợ, nấu cơm được nữa, không kể chuyện cổ tích cho tôi nghe, nhưng bà kể cho tôi biết về cuộc sống từ năm 1945 và rất nhiều chuyện từ thuở rất xa. Bà nhường cho tôi những chiếc kẹo đủ các loại mà bà gom cất trong tay nải mang lên từ quê, không biết bà tích góp dành dụm từ bao giờ - những chiếc kẹo có thể đã hết hạn sử dụng – nhưng tôi vẫn ăn chúng để bà thấy vui.

Sống với bà, tôi mới thấy món quà lớn nhất tôi giành cho bà là những lúc tôi để thời gian lắng nghe bà kể chuyện, thậm chí nghe bà than vãn. Và tôi cũng nhận ra, người già cần phải được quan tâm nhiều hơn, không chỉ là cơm ngon hay sữa đắt. Người già là những người đã từng trẻ, đã từng là những thanh thiếu niên, họ đã sống hết cuộc đời để có những thứ người trẻ hôm nay đang hưởng thụ. Vì thế thật bất công cho người già khi bị lãng quên, bị ruồng bỏ, bị con cái hắt hủi... Như bà tôi, từng là một người khỏe mạnh, đã cày cấy ra bao nhiêu thóc lúa, vậy mà giờ bà ngồi run rẩy vì tuổi tác, chỉ thèm con cháu đi làm về giành thời gian hỏi han nói chuyện đôi câu. Tôi tự hỏi, không biết tất cả người già đang sống như thế nào? Chắc chắn có những người già rất hạnh phúc và có nhiều người già đang héo mòn...

Tôi muốn, không bao giờ nghe tiếng bà tôi làm bầm: Đến bao giờ mới được chết đây? Bà vẫn nói thế dù bố tôi nhắc nhở: Mẹ sống với con cháu vui vẻ thế mà sao cứ đòi chết?

Nếu một ngày nào đó phải rời xa bà, tôi không biết mình sẽ chấp nhận điều ấy như thế nào. Tôi sợ lúc không có hình bóng của bà – người luôn ngồi trên chiếc trường kỷ, tay phe phẩy chiếc quạt giấy đã cũ, người luôn đợi tôi tại nhà, nhẹ nhàng cất tiếng: “Cháu về rồi đấy à?” mỗi khi tôi đi học về...

- Tác giả: Đỗ Nhã Hoàng Hoa
Lớp 7B - Trường THPT Hà Nội-Amsterdam

- **Third Prize - Giải ba**

Third Prize Giải ba

Có một ông lão rất thích chơi cây cảnh, ông có một khu vườn nhỏ nhưng đẹp vô cùng sau nhà. Ông đã sang sượt dốc bên kia của cuộc đời, con cái ông đều đã thành đạt và lập gia đình. Ông có một đứa cháu ngoại, đứa cháu đầu lòng. Ông hay dành thời gian dắt tay cô bé mà ông hết lòng yêu thương dạo quanh khu vườn nhỏ có lối đi rải sỏi, có hàng rào gỗ trắng kiên cố và có khoảng trời xanh trong. Ông luôn kiên nhẫn và tận tình giải đáp những câu hỏi ngớ ngẩn của đứa cháu tò mò ấy, nói cho cô bé về các loài cây, kể về những câu chuyện liên quan đến chúng. Cô bé không biết tên các loài cây, chỉ biết chúng rất đẹp, thân cây uốn lượn như thân rồng, lá xanh, tán um tùm, hoa thì sắc sỡ và rất thơm... Cô bé cũng biết, cô rất yêu vườn cây của ông, yêu từng chiếc lá ngọn cỏ, yêu tiếng xào xạc của lá cây mỗi khi gió trườn qua, yêu những tia nắng nhảy nhót trên mặt đất theo nhịp rung rinh của vòm lá. Yêu những câu chuyện thú vị của ông, yêu giọng kể trầm ấm truyền cảm của ông, yêu cách ông tỉ mỉ chăm sóc, tỉa tót cho từng cây một, và hơn hết, cô bé yêu ông ngoại của mình.

Có một ông lão cực kì nhân hậu, điềm đạm, cẩn thận chín chu và luôn thấu tình đạt lý. Là một nhà lãnh đạo, ông luôn dung hòa các mối quan hệ, đối với bất cứ ai cũng đều rất nhún nhường, khiêm tốn, thế nên ông lão luôn được mọi người ở cơ quan kính trọng như một vị cha già, Tết nhất bạn bè đồng nghiệp đến chơi nhiều vô cùng, nhiều lúc trái gió trở trời ốm đau lúc nào cũng được mọi người chăm sóc, lo lắng, thăm hỏi. Sống đẹp như ông luôn có những tri kỷ bè bạn bên cạnh. Là một ông lão giản dị thường nhật với sở thích làm vườn, ông luôn coi cây cảnh như những người bạn, người con của mình, cẩn thận chăm sóc, tưới nước, tỉa cành, bón phân cho cây, sống tình nghĩa ngay cả với cây cối vô tri vô giác. Nhờ ông lão chăm cây mát tay mà cả nhà lúc nào cũng có sẵn khế, bưởi, ổi, chuối,... để ăn. Về nhà là thấy cây cối rợp bóng mát, không khí trong lành dễ chịu, nghe đất nong quyện với mùi hoa thơm, lắng tiếng chim ca. Ông lão ấy, chẳng những được mọi người xung quanh kính mến, mà còn được thiên nhiên ưu ái ban cho những món quà thật tuyệt vời. Đứa cháu gái nhỏ nhận ra, dường như cả thế giới này đều yêu ông ngoại của cô vậy.

Có một ông lão muốn con cháu mình học được những đức tính tốt, những giá trị thật sự trong cuộc sống. Ông yêu cô cháu ngoại của mình, và ông muốn cô bé sau này trở thành người phụ nữ cẩn thận khéo léo kiên trì, nên ông tặng cho cô bé một chậu cây cảnh nhỏ và yêu cầu cô chăm sóc nó. Cô bé không biết đó là cây gì, chỉ biết lá cây dài mảnh, mềm và có một vệt dài lớn màu trắng trên thân lá. Được ông lão đáng kính ấy truyền cảm hứng và với sự giúp đỡ của ông, cây nhỏ của cô bé chẳng bao lâu đã lớn lên, cành lá xum xuê, hai màu xanh trắng hoà quyện với nhau thật đẹp mắt. Và dần dần, cô bé cũng trở nên yêu cây cối như ông ngoại mình, học được tính kiên nhẫn và cẩn thận, những đức tính sau này đã giúp cô đạt được những thành công nhất định trong cuộc sống.

Có một ông lão, đã gần đất xa trời, lại thêm căn bệnh ung thư phổi quái ác đã chia cắt ông và cô cháu ngoại mà ông vô cùng yêu quý. Ông bệnh nặng, nhưng có của ngon vật lạ gì cũng đem cho cháu gái, dù đã có phần khó khăn nhưng chiều chiều vẫn dắt cháu ra khu vườn thân quen. Ông lão không đủ sức để chăm bón cho cả khu vườn cây, công việc ấy bỏ cô bé thay ông làm, nhưng có phải cây cối không được chăm sóc bởi tình yêu và đam mê của ông lão thích làm vườn mà cô cháu gái không thấy khế, bưởi ngọt như xưa? Cô không biết tử thần sắp cướp đi người ông mà cô vô cùng yêu mến, kính trọng, không biết rằng đằng sau nụ

Third Prize Giải ba

cười nụ ảm áp trừu mến kia là biết bao nhiêu phiền muộn, đau khổ. Ngày ông mất, cô bé không khóc. Không phải vì cô trơ lì, vô cảm, mà vì cô bé ngây thơ ấy chỉ đang nghĩ rằng ông ngoại đi công tác, thỉnh thoảng ông vẫn phải đi công tác và phải nhờ bố mẹ cô chăm sóc vườn cây mà. Bố mẹ khóc, các dì khóc, bà ngoại thì khóc đến nỗi ngất đi được, nhưng đứa cháu gái nhỏ vẫn một mực tin ông sẽ trở về.

Có một ông lão, “đi” xa đã hơn mười năm rồi vẫn “chưa” trở về, nhưng những kỉ vật, kỉ niệm về ông vẫn luôn ở cạnh cô cháu gái của ông. Mặc dù cái cây ông tặng cháu gái mình không còn nữa, dù cho cô bé đã chăm sóc nó rất chu đáo sau khi ông “đi”, với hi vọng khi ông trở về có thể khoe ông thành quả của mình. Nhưng trong trang nhật kí của cô vẫn còn kẹp chiếc lá khô với hai màu xanh trắng. Sau này, khi lớn lên, cô bé ngày nào mới biết đó là cây mẫu tử, một loài cây biểu tượng cho tình cảm gia đình đẹp đẽ, viên mãn. Phải chăng đó chính là mong muốn mà ông lão muốn gửi gắm đến đứa cháu bé bỏng của mình, muốn cháu gái luôn yêu thương, hướng về gia đình, nơi có khu vườn thương, có những khóm cây vun trồng, chăm tưới. Cô bé lớn lên, đi học. Bà ngoại bảo ngày xưa khi còn đi học ông thích học văn và giỏi văn lắm, thậm chí đi thi còn được giải cấp tỉnh, rồi bà đọc cho cô bé nghe bài thơ đầu tiên ông làm tặng bà hồi mới quen nhau. Những vần thơ lãng mạn của ông, bằng một cách kì diệu nào đó, khiến cho cô cháu gái cảm thấy yêu thích thơ văn. Hồi còn “ở nhà”, ông cũng hay ngâm nga những bài thơ của mình khi tía cảnh cho cây. Dường như ông lão đã truyền chất văn và tình yêu văn học của mình cho cháu gái, phù hộ cho việc học hành thi cử của cô bé sau này, để đứa cháu nhỏ ngày nào vẫn ngọng nghịu nhắc lại những câu thơ của ông giờ đây trở thành một nữ sinh chuyên Văn, mộng mơ mà sôi nổi, sâu sắc mà phóng khoáng, giống như ông lão ngày trước vậy.

Ông lão ấy chính là ông ngoại tôi. Ông à, ông có đang nhìn và dõi theo con không?

- Tác giả: Đàm Quỳnh Trang
Lớp 10 Văn - Trường THPT Chuyên Hà Nội-Amsterdam
- **Third Prize - Giải ba**

Third Prize Giải ba

Ever since I was a little girl, I have had a thirst for knowledge. Generally, I love learning new stuffs – especially facts about nature, physics or chemistry.

With my parents being absent most of the time due to their busy schedules, I used to go to my grandfather, just to seek the answer for my ever-so-childish question.

“Granps”, how does a boy form?

“Well, you see...”

Whenever I came to him like that, he would reply with a living smile, as always, and take some pens and papers to explain the ideas for me. The way his eyes twinkle told me he enjoyed it when I viewed him as a teacher, a guidance.

To be honest, I never think of my grandpa like any typical grandparent my friends have. Spending lots of time playing tennis and going exploring the world, despite being over seventy, he still looks healthy, strong, tall. He loves tennis, and I can recall many occasions when he stayed up all night to watch the finale of the season live. His hobbies include literature, too. He has many novels, a great number of which I have borrowed. It can be said that my love for stories and reading come from my grandfather.

Admittedly, my grandpa is one of the people I admire the most. He was a successful business man in his time, giving his family the best living conditions one could ask for. Not only that but he is also my first teacher. He taught me how to write my first poem, how to make an omelette, and how to treat people. I have learned so much from him, and they are indeed valuable tips, helping me go through my fifteen-year life smoothly. I appreciate everything he has done for me, all to aid me going forward to have a better life.

“Granps, can you give comments on my essay?”

Looking up from his literature magazine, he smiled, all cherry and loving. His soft brown eyes sparkled, with a glint of amusement and pride.

“Sure. Anything for my little girl.”

- Tác giả: Bạch Ngọc Anh
Lớp 10D1 - Trường THPT Phan Đình Phùng
- **Third Prize - Giải ba**

Third Prize Giải ba

Naturally, everyone will have 4 grandparents. But right now, I only have 3. It's been about 4 months since my maternal grandfather passed away. To tell the truth, dealing with the situation hasn't been easy. The reason I chose to write this is to express my thoughts about him also to talk a bit about being old.

The two things about him that have stuck with me are his backstories and his loud voice. He could have given us detailed stories about his days in the military, whether it is the fact he helped to conceal soldier or he met Uncle HỒ or he was a commander. Sometimes, it got rather annoying because he went on and on talking. Regardless, I still find them very exciting and interesting. It's not just stories that he keeps rambling on about, but also hatred or bad things about me, my mother, my grandmother, basically my entire family. Was he doing it out of intentional purpose or unintentional one? I can never know. When I think about it, I felt nothing, just nothing.

One that faithful day, I broke when my mother told me the news. I couldn't say one word. Somehow, I was unable to have a single tear drop. I question myself, was I heartless? Was I some kind of psychopath who couldn't care less about his loved ones? My inability to cry continued throughout the funeral and the 7 weeks of being a vegetarian. Only after everything was settled, I think I came to a conclusion. It was another degree, of sadness, once never experience before, which is really saying something due to the childhood filled with one bad thing after another.

It's time I talk about everything else mention in the opening. First of all, my grandfather was important to me. And I wished I had realized it sooner. Secondly, I think people are afraid of becoming older and eventually die. Because it's human nature to discover and find new things, and being old limits these things. Yet, old people seem to not be afraid of dying. It's so controversial and difficult to understand which brings to my final thought, which is the difference between the young and old. There will always be generation gap, whether it is the taste of music, view on technology, attitudes to work and to other people, etc. I think that today, we come closer than ever to shorten the gap, no matter how hard it is.

This piece of writing is mainly to express my feelings and some of my biases. But, with everything being sad, I still have to say that I love my grandparents and this is a way of showing it, no matter odd and irrelevant my paragraphs are.

- Tác giả: Bùi Minh Hiếu
Lớp 11D1 - Trường THPT Phan Đình Phùng
- **Third Prize - Giải ba**

Consolation Prize Giải khuyến khích

Cứ mỗi lần đọc lại câu chuyện: “Nỗi dẫn vật của An-đrây-ca”, lòng tôi lại rạo lên bao cảm xúc khó tả về người ông quá cố của mình.

Ông ngoại tôi là cán bộ nghỉ hưu. Trước đây ông là Bí thư nhà máy vũ khí Z117, là cán bộ chủ chốt của nhà máy. Khi nghỉ hưu, mọi người trong nhà máy từ những người công nhân sản xuất đến ban giám đốc nhà máy đều đến thăm hỏi sức khỏe và hỏi han những kinh nghiệm trong suốt 49 năm làm việc và cống hiến cho nhà máy. Đối với ông, công việc vô cùng quan trọng nhưng gia đình vẫn là trên hết. Vào những dịp nghỉ hè của con cháu, ông lên thành phố và rủ các cháu đi chơi. Mặc dù ông là người giản dị nhưng trong ông vẫn là vẻ vô cùng “hiện đại” đầy các bạn ạ! Các bạn biết không, có lần ông rủ bà tôi đi lên khu phố cổ dạo chơi mua sắm. Khi về nhà, ông nói với chúng tôi: “Khi có thời gian thì để cho ông đi, đừng để đến lúc hấp hối không kịp các cháu ạ”. Và ông tôi là người như thế đó bạn ạ!

Tôi còn nhớ, vào thời điểm tôi biết ông mình mắc căn bệnh ung thư quái ác, tôi đã khóc rất nhiều. Tôi tự hỏi: “Sao ông trời lại bắt công đến thế? Tại sao khi ông tôi đã cho cuộc sống tất cả những gì ông có mà những thứ nhận lại là những căn bệnh nguy hiểm? Quy luật cho – nhận của cuộc sống tại sao lại không đi theo đúng quỹ đạo định sẵn? Ông tôi đã làm gì sai chứ...?” Hàng loạt câu hỏi được đặt ra mà sự thật vẫn hiển nhiên diễn ra... Khi biết mình lâm bệnh nặng, ông không biết rằng cả gia đình tôi đã biết, ông nhờ các bác sĩ điều trị riêng giấu cả gia đình tôi, không muốn cả gia đình lo lắng. Những gì ông làm cho gia đình tôi đã khiến mọi người hiểu được tình cảm của ông to lớn thế nào. Ông là người có tấm lòng và tình yêu vĩ đại nhất trong lòng tôi!

“Cháu cảm ơn ông vì ông đã là ông của cháu. Cháu cảm ơn vì ông đã dành chọn thời gian cuối đời để yêu thương, chăm lo cho gia đình. Và cuối cùng cháu muốn nói với ông một điều “ Ông sẽ mãi là người ông tuyệt vời nhất của cháu – người mà không ai có thể thay thế được!”.

- Tác giả: Hoàng Phạm Mai Chi
Lớp 6C - Trường THPT Hà Nội-Amsterdam

• Consolation Prize - Giải khuyến khích

Consolation Prize Giải khuyến khích

In Viet Nam, Tet holiday is really special. That is when our family gathers together. When Tet holiday comes, I really miss my grandmother, who was passed away when I was in grade 4.

When my grandmother was young, her family was poor. Although she didn't go to school, she was smart and generous. She took care of me when I was two. Every night, she told me fairy tales or poems. Her voice was so sweet that it took me to the fairy land in every dream.

I still remember a memory between me and her. When I was in grade 1, my best friend had a beautiful pen. It was yellow and had a cat on it. I really wanted to have that pen. Then an idea came to me. When my friend went out and played, I took the pen and brought home. That night, I put the pen on my table. My grandmother knew that it was not mine but she didn't say anything. Before going to bed, she told me a story. The story was about a little girl who was pretty. One day, she took her friend's pen back home. Her grandmother told her that it is was not good to take the pen without asking. The next day, she brought it to school and apologized to her friend for taking her pen. She forgave her. After listening to the story, I thought that it would be nice of me to bring the pen back to my friend and apologized her. Then I fell asleep... The next day, I brought it and sorry her. She forgave me.

Since then, my grandmother's health became worse. When I was in grade 4, I was shocked that my grandmother passed away. That night, I cried a lot. In spite of my sadness, I remembered her words told me: "You have to be strong and become a generous, kind person". It really helped me a lot.

I wish I could meet my grandmother again.

- Tác giả: Bùi Hoàng My
Lớp 6E - Trường THPT Hà Nội-Amsterdam

- **Consolation Prize - Giải khuyến khích**

Consolation Prize Giải khuyến khích

Đối với mỗi người từ khi tập hát, chắc ai cũng thuộc câu hát:
“Bà ơi bà, cháu yêu bà lắm...”

Không phải nghĩ nhiều vì bà cũng như mẹ chăm sóc chúng ta lớn lên, nuôi chúng ta khôn lớn, dạy học để sau này thành những người có ích cho xã hội.

Tôi sinh ra trong gia đình có bố đi công tác xa thường xuyên, ngoài mẹ ra thì bà ngoại là người chăm sóc, nuôi tôi từ lúc lọt lòng. Tôi may mắn sinh ra ngay khi bà vừa nghỉ hưu. Bà tôi trẻ, khoẻ và rất đẹp ở tuổi 55 nhưng chỉ ba tháng sau khi chăm sóc tôi lúc mẹ đi làm, bà đã bị đột quỵ vì mệt quá, cả nhà đưa bà đi viện cùng với sự áy náy của mẹ tôi. May mắn thay, sau 10 ngày nằm viện, bà được về nhà. Bà khoẻ mạnh hơn, rần rỏi hơn rồi bà chăm sóc tôi đến hôm nay, khi tôi đã 11 tuổi.

Tôi yêu bà nhiều lắm. Ngày nhỏ, tôi vẫn thường gọi bà là “Mẹ bà ơi”, bà như người mẹ thứ hai của tôi. Bà chăm sóc tôi từng giấc ngủ, bữa ăn, thức cùng tôi với những trận sốt liên miên, kiên trì bón cho tôi từng thìa cháo khi tôi lười ăn...

Thời gian cứ thế trôi đi, bây giờ bà đã gần 70 tuổi, bà vẫn chưa được nghỉ ngơi vì bà lại phải chăm sóc em trai tôi. Sức khoẻ của bà kém hơn rất nhiều, bà thường xuyên đau ốm. Mỗi lần cầm tay bà, nhìn những đường gân guốc, vết đồi mồi, những nếp nhăn hằn lên những nổi nhọc nhằn bà phải trải qua, tôi lại thấy lòng mình chùng xuống, thương bà vô cùng. Tôi luôn cố gắng ngoan ngoãn học giỏi để bà vui lòng.

Mỗi lần tôi được điểm cao, được giải thưởng thì ánh mắt bà lại sáng rạng hạnh phúc, khi gặp ai trong xóm, bà tôi cũng khoe cháu bà giỏi. Tôi lại tự nhủ tôi phải cố gắng học tập để bà yên lòng với tuổi già của mình. Tôi yêu bà nhiều lắm!

- Tác giả: Triệu Phương Ngân
Lớp 6E - Trường THPT Hà Nội-Amsterdam
- Consolation Prize - Giải khuyến khích

Consolation Prize Giải khuyến khích

My grandfather is 70 years old this year. He was a doctor in a military hospital before his retirement few years ago.

My grandfather is a very handy and hardworking person. Besides working hours at the hospital, he can do lot of things at home like repairing electrical and water system as if he was a well-trained technician. Although his palms are rough due to lots of manual and technical works at home, these same hands are still very skillful and gentle when it comes to patient's surgery and treatment.

My grandfather is also a very strong will person. My mom told me he was a heavy smoker. When I was born, he quitted smoking because he worried that smoke would have bad effect on my health. After 40 years of smoking, just one day after I was born, he immediately quitted smoking himself without any support methods.

Because I am his first granddaughter, he always treats me gently and favors me most. Until now, when I am 12 years old. My grandfather still reads story book for me before I sleep, sends me and picks me up from school. He always cares about my study and gives me gifts that I like most.

He is just like my close friend, always tries to listen to my chatter, shares with me little secrets, comforts me when I'm sad, helps me when I have problems.

My grandfather is also a good example to me for his life-long learning ability. He never stops learning new things even after so many years. Until now he still continues learning foreign languages. He knows German, Chinese and English.

I love and admire my grandfather very much. I always want him healthy, live very long to see me grow-up, to see that he did not waste his efforts caring and educating me since I was a child. I imagine one day, I can tell him about my job, travel with him and buy him gifts from money I earn at work.

My grandfather – a teacher and my best friend! I am really proud of him! I will always remember what he taught me. I definitely become a righteous, brave and caring person. I will keep learning, keep going and keep my head up, just like my grandfather!

- Tác giả: Đỗ Văn Trang
Lớp 6E - Trường THPT Chuyên Hà Nội Amsterdam

- **Consolation Prize - Giải khuyến khích**

Consolation Prize Giải khuyến khích

My grandmother lives in Hrabyne, Czech Republic. She is one of the bravest people I've ever met.

She was born into a poor family living in the countryside, the second oldest and only daughter in a family of five children. My grandmother worked out in the fields, milking the cows, collecting the wheat, struggling with the people. She started working at a textile factory at age fourteen. Her bed was of straw and her toys were of rags.

Then, her straw bed was replaced with a hospital bed.

When she was nineteen, she drove into a ditch under the cover of mist in a motorbike accident.

She was taken to the hospital. I've heard that the doctors there had problems unzipping her pants in the back to examine her wounds, and she had to navigate them without using her legs. She always laughs when she says this.

For nine months she had to lie in a hospital bed surrounded by senior patients. For three years following her injury, my grandma's family couldn't afford a wheelchair. She had to drag herself around on the ground using her arms.

Sometime later, she moved into an apartment complex for people who need extra help.

Again, she worked in a factory on campus, this time creating little knickknacks. Of course, she never forgot to bring an item or two of the day's work home whenever I was visiting. I'm sure she did this with my mother as well, though now she's retired and she doesn't work anymore.

My grandmother never talks about my grandfather much. I may have asked when I was younger, but now I forgot the answer and now I don't want to. Last summer, she told me about the way he died. He had a condition that made it hard for his cuts to stop bleeding. He also had friends that liked to get drunk. One day, they weren't careful and he bled to death. "I told him not to be friends with those people," my grandma said last year.

My grandmother decided to have a child as a sheer force of will. She saw other people in the apartments have children. "If they can, so can I." she thought. And she could. She can do anything, I believe.

Once again, she stared her difficulties down. She took care of herself, my mother and all of her friends at once. She did their groceries and she watered their plants when they were away. She took my mother to school. She never asked anyone for anything. She was even featured in a small magazine.

Whilst her life's fields have yielded nothing for her, she still shares the crop.

• Tác giả: Klara Musilova
United Nations International School in Ha Noi

• Consolation Prize - Giải khuyến khích

Consolation Prize

Giải khuyến khích

Ông!

Một tiếng gọi giản đơn mà rất đổi thân thương tràn về trong kí ức tôi. Hình ảnh về ông dần hiện lên rõ nét, sâu đậm trong trái tim tôi, bởi chính nét đẹp rất riêng trong tâm hồn và phong thái của ông.

Ông, người thầy vĩ đại của đời tôi. Ngày còn bé, ông kèm cặp tôi môn Toán, cùng tôi làm những bài tính đố, giải thích cặn kẽ những kiến thức mới cho tôi. Ông còn là người truyền đam mê môn học ấy cho tôi, và tôi rất biết ơn ông về điều đó. Ông là người giải đáp thắc mắc của tôi về vô số lĩnh vực: động vật, thực vật, máy móc...

Ông, người bạn lớn của tuổi thơ tôi. Ông còn dạy tôi cách xem đồng hồ, hướng dẫn tôi đi xe đạp. Sáng sớm, ông cầm yên sau và tay lái của xe, còn tôi thì cố sức đạp mạnh. Ông luôn hướng dẫn tỉ mỉ, cẩn thận, như chính tình yêu thương ông dành cho đứa cháu nhỏ này.

Ông, người thầy thuốc trong những lúc tôi đau bệnh. Mỗi lần tôi sốt cao, ông đều đi xe buýt đến nhà tôi, động viên tôi uống những viên thuốc đắng ngắt, ăn những thìa cháo loãng, nhạt. Ông còn cẩn thận mang theo cả ống nghe để xem tim, phổi của tôi có sao không. Và ông luôn mỉm cười, mặt dẫn ra: “Không sao đâu, con ạ”.

Ông, kho tàng truyện về đời sống ngày xưa của tôi. Nhớ những lần ông bế cháu trên đùi, ngồi trước sân kể chuyện: ông đi máy bay gặp Đại tướng Võ Nguyên Giáp,... Giọng ông như ngân mãi trong những buổi sáng đầy nắng đó, trong tâm hồn trẻ thơ và trái tim non nớt của tôi.

Ông, người có cách biểu đạt tình cảm rất riêng. Nhớ hình ảnh ông lom khom trong vườn, hái những trái xoài ngọt cho tôi. Hương vị của những trái xoài đó thật đặc biệt, đến giờ tôi vẫn không thể quên tình cảm của ông gói vào trong đó. Nhớ cả những lần lúc tôi chào ông ra về, ông đứng tựa cửa mà nói: “Ồ, con về nhé”. Ông vẫy tay, đến lúc tôi đi khuất ông mới vào nhà.

Ông ạ, đã bao lần con muốn nói với ông rằng: “Con yêu ông lắm”, nhưng câu nói ấy vẫn chưa xứng đáng với tình yêu của ông dành cho con. Ông mãi là bóng mát của đời con!

- Tác giả: Vũ Phương Linh
Lớp 7A - Trường THPT Hà Nội-Amsterdam

• Consolation Prize - Giải khuyến khích

Consolation Prize Giải khuyến khích

I have never met my grandfather. All my impressions of him are vaguely drawn together amongst depicts given by my grandmother and mother, along with some black-and-white old photos in which you can only catch a glimpse of his overall body shape, his dark eyebrow and casual clothing. Little do those pictures mean anything to me, however, as my mother used to say to me, 'You have got to actually meet him, and hear what he has to say about himself and how family mattered, to know what your grandfather was like'.

Indeed, my grandfather was a real family guy, a man of great integrity and uprightness, though somehow inexplicably whimsical and sharp. I always envision him as a slim, well-groomed man whose hair was described by my mother as 'river-silver', and whose eyes were 'as bright as a jackdaw'. He was the pillar of his family, teaching my mother how to cook and study, with no minor details expected to go wrong. My grandfather had not been fifty when he left us ten years before I was born. When my mother recalled the last day she ever spoke to him, she said, 'It was chaotic. Doctors were running around, my father writhing with agony on the stretcher while no room was spare. After an hour, we finally took him to an empty room, but he said he was thirsty. I dashed outside to get a bottle of orange juice, and when I came back my family had sit him on a bed', she swallowed her tears and continued, 'he gulped it down until he only coughed and coughed... The last thing I remembered was the sight of his heart stop beating on the cardiogram right afterwards'.

If only a doctor had come to us beforehand to stop us from giving him juice, as he was suffering from pleural effusion. They did succeed in reviving his heartbeat after that night; however, he led a vegetable existence for the next two months. We could not see him looking at us again, or hear his husky voice. Nor could he proceed any instinctive reflex. It was the longest two months my family had ever been through: they visited him every day and-took care of' him, watching him breathing through a nasal cannula and living off a pacemaker. Sometimes his heart stopped, and doctors were milled in; he could survive them all, except the last.

His image in my mind, although imagined, is vivid and undying. I can tell how much love my grandmother and mother received from my grandfather just by the way they talk about him; in the same way, he will always hold a special place in my heart.

- Tác giả: Trần Lan Chi
- Lớp 9D - Trường THPT Hà Nội-Amsterdam

Consolation Prize - Giải khuyến khích

Consolation Prize Giải khuyến khích

Thời thơ ấu của tôi gắn liền với những kỷ niệm đẹp bên gia đình, người thân. Hồi đấy người tôi quấn quít nhất là bà nội. Lúc nào cũng vậy, từ thuở mới chập chững biết đi cho đến khi đã có thể mò đọc báo, tôi chỉ thích được ngủ cùng bà, hoặc đơn giản là được nằm cạnh bà. Vì đối với tôi đó là thiên đường. Chờ đợi tôi luôn có một chiếc chăn êm được bà trải gọn gàng lên giường-một miếng lót để tôi đỡ đau lưng khi nằm chiếu. Trong những chiếc gối cứng đến “đáng sợ”, bà chọn cho tôi chiếc gối êm nhất, dễ chịu nhất. Còn cả một chiếc gối ôm dài méo mó, nhưng thật mềm, thật êm. Khi tôi đã yên vị trong thế giới của riêng mình, bà sẽ chậm rãi đắp cho tôi hai lớp chăn, che thật kĩ phần bụng. Thoải mái là thế nhưng tất nhiên tôi đâu có chịu ngủ ngay. Nhất định tôi sẽ tò mò hỏi bà về một vấn đề, một sự kiện nào đấy, kể cả những câu chuyện xa lắc xa lơ hồi bà còn trẻ, khi đất nước vẫn còn đói nghèo. Bà không kể nhiều, vẫn là những câu chuyện được nhắc đi nhắc lại. Nhưng lần nào cũng vậy, tôi đón nhận chúng bằng niềm háo hức trẻ thơ. Quả thật những câu chuyện của bà rất hay. Hình ảnh cuộc sống khốn khổ, thiếu ăn hiện lên trong từng lời nói của bà, nhưng được điểm thêm sự hài hước, lạc quan. Đậm sâu trong tâm trí tôi là cuộc sống tràn đầy yêu thương, sẻ chia của một gia đình dù chịu giông tố nhưng vẫn luôn quật cường sống, yêu và hi vọng.

Khi tôi bắt đầu ngồi trên ghế nhà trường, tôi thường bắt gặp qua những bài văn, qua những lời kể của lũ bạn về hình ảnh một người bà hay kể chuyện cổ tích cho cháu nghe, hát những lời ru ngọt ngào cho cháu ngủ. Và tôi cảm thấy mình thật hạnh phúc vì có một người bà thật đặc biệt.

Truyện cổ tích tôi có thể đọc dễ dàng trong những quyển sách cũ ở nhà.

Những bài hát với đủ thể loại thì được phát đều đặn trên tivi.

Sau một ngày khám phá thế gian, cái có thể đưa tôi đến giấc mộng không phải là những thứ tôi có thể tự mình tìm hiểu, trải nghiệm. Chính cái võ lưng dịu dàng, chính đôi mắt hiền từ luôn đọng đầy cảm xúc của bà mới đem lại sự thanh thản, bình yên để tôi chìm vào giấc ngủ say.

Chỉ cần vậy thôi...

- Tác giả: Đoàn Hương Giang
Lớp 9B - Trường THPT Hà Nội-Amsterdam

• Consolation Prize - Giải khuyến khích

Consolation Prize Giải khuyến khích

Tôi may mắn hơn nhiều bạn cùng trang lứa khác khi tới bây giờ vẫn được sống trong tình yêu của bà.

Tuổi thơ tôi là những ngày bố đi công tác xa nhà, mẹ đi làm từ sáng sớm tới chiều muộn, là những ngày tôi được nuôi nấng và bao bọc trong vòng tay của bà. Có lẽ ngày đó tôi còn quá nhỏ để nhớ và hiểu được tình thương của bà cho tôi, để giờ đây tôi chỉ được ôn lại những kỉ niệm qua lời kể của mẹ.

Tôi yêu món xôi của bà, yêu nồi cháo của bà, yêu tất cả những gì bà làm ra. Những món ăn bà làm vì tôi, vì người thân trong gia đình, có thể rất giản dị, không được ngon như ở ngoài quán, nhưng tôi yêu chúng, vì đó là kết tinh từ tình yêu của bà dành cho chúng tôi.

Yêu bà bao nhiêu, tôi càng thương bà bấy nhiêu. Thương khuôn mặt, đôi tay đầy vết nhăn nơi những kham khổ của cuộc đời đã lặn sâu vào, vậy nhưng hơi ấm vẫn vẹn nguyên như ngày nào. Thương đôi chân gầy, run run nhưng mỗi dịp đàn cháu trở về vẫn cố gắng xuống bếp nấu cho các cháu món xôi mà chúng yêu thích. Thương bà tuổi đã cao nhưng vẫn sống thui thủi cùng ông bên một khu vườn lạnh lẽo...

Tôi quên sao được những ngày bà tự mình bắt xe lên thăm anh em tôi cho thoải nỗi nhớ cháu rồi lại tự mình bắt xe về, quên sao được những lần bị bố mẹ mắng đều là bà đứng ra bênh vực, quên sao được đôi mắt hiền từ luôn ánh lên niềm vui mỗi khi được gặp cháu, rồi lại buồn bã khi biết sắp đến ngày phải rời xa, quên sao được từng bước chậm chậm tiễn các cháu rời quê lên đi học, xe chuyển bánh rồi mà vẫn thấy bà nhìn mãi cho đến khi khuất dạng.

Giờ đây, khi việc học khiến cuộc sống trở nên bận rộn, không còn nhiều thời gian về quê thăm bà, nghe bà kể về cuộc đời lam lũ xưa, về cái thời chiến tranh khi ngôi nhà còn có hầm trú ẩn bên dưới... Có lẽ khi đầy đủ ta không biết quý trọng, rồi giờ đây khi khoảng cách bị kéo dài ra tôi mới thấy bà quan trọng với tôi tới nhường nào.

“Bà ơi, cháu nhớ bà...”

- Tác giả: Nguyễn Khánh Huyền
Lớp 9E - Trường THPT Hà Nội - Amsterdam

• Consolation Prize - Giải khuyến khích

Consolation Prize Giải khuyến khích

Although most children spent their childhood with their parents, I spent most of the time when I was young with my grandfather. My parents were always busy so he was the one who took care of me. He has gone but I will always remember everything he did for me.

My grandfather was really old. He was a tall man and people said he was handsome when he was young. I remember his bald head that he always covered with a hat. His eyes were not really good so he wore thick glasses. But, what I like the most about him was his smile. My grandfather's smile may not look beautiful because some of his teeth have fallen out but he often smiled. His smile lighted up my day.

Every day, he got up early and swept the floor; then he cooked breakfast for me. I usually got up late. I wondered how could he get up so early and do many things while I was still sleeping.

After breakfast, he would teach me how to read. I could still recall those days when I sat in a small table with a paper and a pencil and my grandfather would open his book and slowly read it for me. "A is Ant and B is Ball". Sometimes when I didn't want to learn I would choose a story that I like and he would read it for me. He showed and taught me a lot. He used to be a biology teacher and he used to live in the countryside so he knew many things about trees and animals. When he took me to the park, he showed me the name of all the trees. Maybe that's why I like biology too. I learned to play the piano and dance at school so I perform for him. And he would smile and give some compliments on my performance. I was really happy.

My grandfather has been a friend, a companion of mine. He took care of me from my meal, my sleep to my learning. He taught me more than he say. He showed me how to love the world and how to love other people. The memory about him will be the wings to help me achieve great success in the journey of life. I want to make him proud of me.

- Tác giả: Trần Thanh Giang
Lớp 10H2 - Trường THPT Hà Nội-Amsterdam

• **Consolation Prize - Giải khuyến khích**

Consolation Prize Giải khuyến khích

Ông bà tôi có lẽ không phải những con người đặc biệt trên thế gian này. Ông bà tôi không phải siêu sao nổi tiếng, cũng chẳng phải là tỷ phú, triệu phú gì. Tôi có thể bắt gặp một ông cụ, bà cụ nào đó trên đường phố với cái dáng còng còng kham khổ tựa như ông bà tôi, cũng có thể nghe thấy lời than nhỏ bé của một người già nào đó trong phố về cái lưng đau – y hệt như những gì tôi nghe được từ phòng làm việc của ông vào những đêm muộn. Vậy nhưng đối với tôi, ông bà tôi khác với mọi người, trong tâm trí của tôi, đó là hai người anh hùng giữa đời thực.

Lý do tôi gọi ông bà tôi là anh hùng không chỉ vì ông tôi tựa như một cuốn từ điển sống, cũng không chỉ vì bà tôi là một người quản lý giỏi cũng là một đầu bếp cừ, mà còn vì sự kiên trì, tình yêu thương mà ông và bà dành cho nhau.

Có lẽ, đây sẽ chỉ là một câu chuyện bình thường nhưng thực sự, tôi đã học được quá nhiều điều. Đó là một trưa hè oi ả, cũng là một ngày sau khi tôi nhận được thông báo trúng tuyển vào ngôi trường cấp ba mà tôi mơ ước từ lâu, ông tôi gọi để báo tin: bà vào viện vì bị ngã. Cảm xúc lúc đó, có lẽ, không phải ghét bà vì đã phá vỡ niềm vui đang nhen nhóm trong lòng tôi, mà là thương, thương đến đau lòng. Bác sĩ bảo rằng bà sẽ không thể đi lại trong hai tháng – có lẽ đó cũng chỉ là căn bệnh thường thấy của tuổi già, nhưng dù sao, không khí lo lắng ấy vẫn cứ bao trùm. Ông vẫn hay nói đùa tôi, "chắc bà cháu vui quá nên nhảy chân sáo rồi nhờ ngã đấy". Tôi phì cười khi tưởng tượng cái cảnh bà nhảy chân sáo đi nấu ăn.

Bà xuất viện, về nhà và từ đấy, câu chuyện của tôi mới bắt đầu. Bà trở về, ngày nào ông – một giáo sư dành rất nhiều thời gian cho viện nghiên cứu – cũng trở thành một người nội trợ. Những ngày ấy, gia đình tôi gửi đồ ăn cho ông mỗi ngày, đầy cả tủ lạnh. Rồi khi ông muốn ăn cái khác, ông lại vào bếp nấu cơm. Thực ra, đồ ông nấu mặn lắm nhưng lúc nào tôi sang cũng thấy bà khen ngon. Ông giúp bà tập đi, ông bôi thuốc cho bà, ông an ủi và động viên bà – từ khi nào, ông đã gầy đi nhiều. Còn bà, bà kiên cường chịu đựng, bà dừng cảm tập đi, bà cũng vì ông mà khen ngợi ông đủ điều. Cuộc sống của ông bà cứ trôi qua yên bình như thế, sáng tập đi, chiều bóp chân, tối ngồi xem ti vi đợi con cháu đến chơi. Đến giờ, vẫn là cảnh tượng ấy, nhưng bà đã đi được chắc chắn hơn, ông cũng đỡ lo lắng hơn nhiều.

Tôi vẫn luôn nghĩ, dù cho tuổi già làm bào mòn “nhan sắc”, vậy nhưng ông bà vẫn luôn yêu thương nhau, chăm sóc nhau, dù cho trên khuôn mặt ông bà đã có nếp nhăn – minh chứng cho nắng gió cuộc đời thì ông bà vẫn như xưa: hiền lành mà giàu sức sống, lại dũng cảm kiên trì mà vượt qua khó khăn. Điều ấy khiến tôi cảm động và ghi tạc trong lòng mình.

Tôi sẽ nhớ đến người ông với lời khuyên sâu sắc mà hữu dụng, với cái đầu nhăn bóng và luôn xoa bụng khi trêu tôi. Tôi sẽ luôn nhớ đến người bà hết sức chu đáo dịu dàng với tài nấu ăn ngon tuyệt đỉnh. Hơn hết, tôi sẽ nhớ đến hai con người, dù đã qua tuổi 70, vẫn yêu thương nhau, vẫn kiên cường dũng cảm. Bao nhiêu năm sẽ trôi nhưng hai người anh hùng đã chiến thắng chính mình ấy sẽ luôn trong tim tôi như một lời nhắc nhở đến suốt cuộc đời.

Consolation Prize

Giải khuyến khích

Rồi sẽ có một ngày, có một người yêu tôi như ông bà đã yêu tôi và ước mong duy nhất của tôi cũng sẽ chỉ đơn giản là có một tình yêu tuy giản dị mà đẹp tuyệt như ông bà đã từng. Rồi sẽ có một ngày tôi chu du mọi vùng miền trên thế giới, tôi ôm trong lòng hai hình bóng ấy và đi cùng “họ” đến tận chân trời góc bể.

Nhiều người nghĩ kỷ niệm thì có gì đáng giá, nhất là khi ta chỉ muốn sống cho hiện tại, nhưng biết đâu một ngày nào đó, ta sẽ phải bụi bặm trên kỷ niệm ấy để ta tìm lại được chính mình, để ta hiểu thế nào mới là dũng cảm? Thế nào mới là anh hùng trong cuộc đời? Và rồi nhớ về những ngày đã đi rất xa ấy...

- Tác giả: Nguyễn Bội Minh Hà
Lớp 10 Văn - Trường THPT Hà Nội-Amsterdam

- **Consolation Prize - Giải khuyến khích**

Consolation Prize Giải khuyến khích

In my dewy days, I gazed at the world wide-eyed with wonder. Like any other child, I was naive, pure like a flower bud, but also fragile. They say, how you are raised in your earliest years, form the personalities in you. And I can't be thankful enough, I was given wonderful childhood, filled with joy, laughter and innocence, but still, wise enough to make the person I am today. If I wasn't born shrewd, I grew up smart enough not to be badly affected. Those years impressed a clear shadow of a person, an amazing man – my grandfather. Without him, I couldn't imagine how I would be nowadays. Sure, he's not flawless, but his love ones know that he's a good person, and the person make them good people.

My grandfather is a great role model in my eyes. He was a doctor during the war, his bravery saved many lives, fear not the bullets and bombs. But more important, a great man he was to his family. He was full of love to give expressed through his words and actions. Right from the moment I was born, I received unconditional and nonstop love and caring from him. Many first things I know I learnt from that great man. My grandfather taught me to behave when I was stubborn, told me stories about life, explained to me how things work. He was careful to raise and teach me so I wouldn't lose my innocence. A good person was all he wanted me to be. Once he said: "Whenever you feel like criticizing anyone, just remember that all the people in the world haven't had the advantages that you've had". That advice was given to me in my young and vulnerable years, the advice I've been turning over in my mind ever since.

My grandfather got lung cancer when I was 13. It was too late when my family and him found out, the cancer already spread. The condition only got worse, it was the hardest thing to watch him got weaker day after day. During that time, I and my class won the first place in a competition at school. My mom told my grandfather about it. I will never forget what happened after. Despite his condition, he smiled and said: "Well done, my darling, I'm so proud of you. That is my granddaughter!" After hearing those words, I couldn't hold my tears. Those were his last words to me.

Not long after, my grandfather passed away. His death was a huge lost to me and my family. We lost a beloved husband, dad and grandfather, a great man, a good person. He along with words will forever live in the memories of the livings.

- Tác giả: Ngô Khánh Linh
Lớp 10D1 – Trường THPT Phan Đình Phùng
- Consolation Prize - Giải khuyến khích

Consolation Prize Giải khuyến khích

I never really had grandparents and could never spend time with them or sit around and listen to their stories. It was not because I was too busy but that they all have passed away since I was little. Some people feel sad for me since I cannot experience what it was like to have grandparents, but I feel happy, because although they're gone, I could still look at those gifts from them and remember what it was like when they're still there. Of all my grandparents, the best one was my grandmother.

My grandma isn't the sweetest person on Earth and she isn't the prettiest but in my eye, she is the greatest. My beautiful grandma has white skin, as if they were as white as snow! Her forehead and eyes are wrinkled but I never think they're ugly because behind them are memorable stories could be hardship through life but as well they are memories with my parents, with me. My grandma is not a type of person who would sit around and do knitting, she is an adventurous type of person. She used to say to me: "Everyday is a new adventure, you will never know what's coming your way so never weep about it, embrace it and you'll find the joy". She never follows any daily schedule, and would do something out of the ordinary. She used to jog around the nearby lake in the morning and sometimes, even in the afternoon! The time she start jogging isn't stable, so sometime I might see her on my way to school, but sometime, I won't.

My grandma lives alone, she said living alone gives her more time to take care of herself, but I know, she's very lonely. Nobody ever wants to be alone, so every week on the weekends, my family and our relatives would gather up and have a big dinner together! Grandma always talk about how annoying it is, but I always see the sparkle of happiness in the bottom of her eyes. We wouldn't let her prepare the food with us because we're afraid she might hurt herself, but she always insist of doing it with us. She said preparation is the best part of a party, we could be tired, but we did them together. She told us its like a huge achievement when we have fun while eating what she prepares. She would spend generous on us, but for herself, she would eat the leftovers from last dinner, she is always sparing.

Grandma always encourage us to study, maybe it's because she never graduated. She would give out rewards for anyone in the family whose goes to college or university. I always remember my first electronic device, it was a present from her. It was a online math contest, but I was the only student in class who doesn't have a computer, I felt so sad I ran home and cried. I couldn't tell my parents what happened, I don't want them to spend money on me anymore. After my grandma hears about his, she catches the bus the next morning to come to my house. She comfort me said it was alright to tell her what happens, after listen to my story, she laugh and said. "That's not a big deal!". I was very happy the next morning because, the computer has arrive and set up for me! I knew that it was my grandmother but she never admit it. She was always there, support me silently.

If anyone asks who was my motive to study, I would say it was my family, especially my grandmother, she

Consolation Prize

Giải khuyến khích

contributes her whole life to this family and never speak a word. She was my world, my hero, my beautiful grandmother.

- Tác giả: Lê Minh Châu
Lớp 11D2 - Trường THPT Phan Đình Phùng
- **Consolation Prize - Giải khuyến khích**

Consolation Prize Giải khuyến khích

Ông ngoại tôi năm nay 81 tuổi. Ở cái tuổi không nhiều người đạt đến như thế này, nhiều người dễ có xu hướng tưởng tượng ông là một cụ già luôn khoác trên người ít nhất là hai lớp áo, chân đi đôi dép sòn, tay luôn cầm một chén trà và cả ngày ngồi kêu ca cầu nài về vấn đề xương khớp hay thị lực của mình, và họ đã nhầm nếu như nghĩ như vậy đấy. Với một người đã sống qua tám thập kỉ dư một năm, đến bây giờ đã có 11 người con, 11 đứa cháu, 12 đứa chắt và vẫn đủ điều kiện tài chính để nuôi sống cả thầy toàn bộ từng ấy con người thì thật chẳng dễ gì để đoán được ông là người như thế nào. Tôi chỉ muốn kể một vài mẩu chuyện vụn vặt về ông của mình cho các bạn nghe, những câu chuyện nhỏ của cuộc sống nhưng có thể cho chúng ta thấy rằng ông bà chúng ta – những thế hệ đã lớn lên và trưởng thành từ bom đạn của đất nước những năm chiến tranh, sẽ có cái nhìn và cách đối mặt với cuộc sống như thế nào.

Ông ngoại tôi tên Đỗ Trọng Khải, sinh năm 1934 trong một gia đình nông dân thuần phác. Cụ ngoại của tôi, theo lời ông kể, không hề ý thức về việc cho con cái học hành mà sắp xếp cuộc đời con theo một lối đi sẵn: lớn lên khoẻ mạnh, đủ chiều cao cân nặng tiêu chuẩn để đi bộ đội, sẽ được nhà nước nuôi và sẽ không phải vất vả sớm nắng chiều mưa ngoài đồng quanh năm mà thúng gạo trong nhà vẫn trống không. Ông tôi nói rằng thời ấy dù có lớn lên thế nào, thì thanh niên trai tráng đều nghĩ rằng việc không học hành gì thì thật là ấu trĩ và vô lý quá mức. Vậy là ông quyết định sẽ tự học. Mượn sách vở, nghe truyền tin, xin được học nghề và mê mẩn đến gần mấy ông quan Tây nói chuyện, ông tôi đã trở thành một người có bàn tay khéo léo vô cùng, đầu óc tính toán bỏ xa máy tính và khả năng giao tiếp mềm dẻo với ba ngoại ngữ: Anh, Pháp và Nga. Điều này khiến tôi thật sự khâm phục ông, bởi ngay chính trong thời buổi giáo dục rất phát triển như hiện nay, thì việc trở thành người có đầu óc logic, bàn tay khéo léo và có thể nói tới 3 thứ tiếng vẫn còn là điều rất khó, vậy mà ông đã tự rèn luyện được, sau 15 năm đầu đời. Kỹ năng tự học, đó là điều mà giới trẻ hiện nay thiếu sót.

Lại tiếp câu chuyện về ông ngoại tôi.

Khác với những thanh niên cùng thời, ông ngoại tôi không đi bộ đội. Đến mùa tuyển quân, ông ngoại tôi – tay vẫn đang cầm một quyển sách, đến đăng ký ra quân và bị các cán bộ mời về vì lý do: “học nhiều quá không lớn nổi rồi, về luyện tập thể lực thêm đi !”

Và thế là cuộc đời ông chuyển sang một bước ngoặt hoàn toàn mới.

Không muốn mãi phải chân lấm tay bùn ở quê, ông tôi tìm cách theo xe đò trở vô miền Nam buôn bán. Sau 3 năm lăn lộn trên đất Sài Thành, gặp gỡ không ít chính khách và nhà buôn bán lớn, ông thông thuộc và hiểu quan hệ người trên – kẻ dưới, người mua – kẻ bán và có trong tay số tiền đủ để mua một căn biệt thự và một chiếc xe hơi; và ở tuổi 21, ông rút khỏi thương trường và quyết định ra Bắc lấy vợ. Nhiều người cho rằng ông tôi thật ưỡng phí cơ hội, nhưng ông đã chọn cách cưới vợ, chọn đất sống là thị xã Sơn Tây (không cách quê ông bao xa) mua liền ba căn nhà trên phố và trở thành gia đình quý tộc và giàu có nhất thị xã. Ông

Consolation Prize Giải khuyến khích

nói với tôi rằng, thương trường khó lường, thay vì phải lăn lộn kiếm tiền, ông đã đủ sẵn sàng để sống xa hoa tại một mảnh đất yên bình hơn. Bàn tay khéo léo khiến ông ngoại tôi chọn nghề kinh doanh nhạc cụ: đàn ac-cooc-đê-ông và trống các loại. Chỉ vài sợi dây đàn và mặt trống, ông tôi đã trở thành người giàu có nhất vùng với biệt danh ông Khải “đàn”, và công việc kinh doanh ấy dù giờ ông đã ngừng nhưng mọi người vẫn thường nhắc tới như là một câu chuyện về gia đình quý tộc một thời.

Thưa các bạn trẻ, tại sao tôi lại kể câu chuyện thành đạt của ông tôi cho các bạn? Mong các bạn đừng nghĩ tôi khoe khoang về sự xa hoa và giàu có, tôi chỉ muốn nêu một nhân chứng sống về vấn đề ý thức hệ hiện nay: chúng ta vẫn nghĩ ông bà là cổ hủ lạc hậu, quan niệm ấy thật không nên không phải; ông bà chúng ta đã sống và trải qua thời kỳ khó khăn nhất của đất nước, họ có sự tinh ý và nhạy bén mà ngay cả bố mẹ chúng ta cũng phải nể phục, và dù tuổi trẻ có nhanh nhẹn và hiện đại hơn, thì tuổi trẻ vẫn cần và nên hiểu, ông bà chúng ta không phải là ấu trĩ và chậm tiến hơn so với chúng ta mà sự thực là, họ quá hiểu vòng tuần hoàn phát triển của cuộc sống, giờ đến lúc họ dừng lại và nghỉ ngơi được rồi thôi.

- Tác giả: Nguyễn Ngọc Mai Lan
Lớp 11D1 - Trường THPT Phan Đình Phùng

- **Consolation Prize - Giải khuyến khích**

Consolation Prize Giải khuyến khích

“Knowing that parental grandparents gave me a father,
Knowing that maternal grandparents gave me a mother”

It has been a long time since the mnemonic lyrics of the song “Having grandparents, having parents” had imprinted in my subconscious. And now, I can teach my brother, my cousin songs, poems about families which I knew when I was smaller.

My grandparents are now still very healthy and lucid and I very appreciate about that. Having grown up in the caring, loving arms of my grandparents, I feel luckier than many kids out there. Whenever I have spare time, lying on the sofa by the window, I always recall the beautiful memories full of laughter with my grandparents.

Let me tell you guys about my story.

It was a beautiful day, the sky was blue, birds were singing, and I, a cheerful little girl was brought to school by her grandmother. When the afternoon came, I was very excited to tell my grandma about my day, suddenly, dark clouds came brought along a heavy rain. I was worried about how to get home, then I saw my grandma’s familiar silhouette. She did not care about the downpour and came to pick me up. After she had given me a raincoat, we got home hand in hand. As usual, I told her about the exciting lessons I had learnt. And of course, I did not forget to show her my 10 literature mark. My laugh dissolved into the rain.

Like any others, I have my parental grandmother too. When I was a child, I usually slept with my grandma. She is a great story teller. Before I went to sleep, she always told me a fairy tale. And there are many stories that she has told me many times, but it never got boring. My grandma also cares about our health. Every winter, she knits us sweaters and scarfs. Whenever I wear them, I feel her warmly love.

I still remember that I was very naughty. One time, when playing with the neighbors, I had an accident. I busted out into tears when being carried home. My maternal grandpa was very worried. He kneaded me for a while then took me to the hospital. The result was, I had to stay at home for a month because my right arm was cracked. To make me feel better, grandpa told me about the story of the big scar he had when he was a soldier. In the time I stayed at home, grandparents were the people who took care of me.

I also have a paternal grandfather whom I am very proud of. He is a musician. Although, he has stopped writing songs and not as famous as he used to, he is still the person whom I admire most. When I was a child, I was taught to play piano by my grandpa. And now, I still wish that I could play the piano as well as him. I loved it when he played musical instruments. The loving hands with wrinkle fingers looked like they were dancing on the keyboard. And then he started to sing “When the season of red flowers come, petals fall like rain...”. I feel more blither when hearing he singing. Sometimes, when he appeared on TV, I and my family were very proud.

Consolation Prize

Giải khuyến khích

I remember when I was smaller, I always wanted my grandparents to live with me forever. But now, as I have grown up, I realized that everybody has to die. I only wish my grandparents health and happiness.

For me, my grandparents are not fairies who can bring magical things but except magic, they give me everything I love them so much!

- Tác giả: Nguyễn Hà Linh
Lớp 11D1 - Trường THPT Phan Đình Phùng
- **Consolation Prize - Giải khuyến khích**

Consolation Prize Giải khuyến khích

Tôi không biết phải bắt đầu mọi chuyện từ đâu, bởi đôi khi nghĩ lại tôi vẫn thấy tất cả những chuyện đã xảy ra cách đây gần 14 năm quá nhanh, quá mơ hồ với một cô bé con mới tròn vẹn ba tuổi. Trong trí nhớ của tôi, đó là một buổi sáng Hà Nội đầu đông, trời xám xịt chẳng có lấy chút gợn hồng của nắng, cây bàng trước cửa nhà thay màu lá đỏ rực. Có một

vài người tới nhà tôi trao đổi điều gì với bố mẹ, rồi mẹ tôi một tay bế bồng tôi lên, một tay dắt chị tôi lên chiếc xe mà cô chú đang chờ sẵn, dặn dò: “Các con phải luôn nhớ nghe lời bà, rảnh rỗi bố mẹ về thăm.” Tôi vẫn nhớ chị tôi khóc thút thít, gạt đầu lia lịa mà nước mắt vẫn lăn dài trên đôi gò má phúng phính, đỏ ửng. Còn cô bé 3 tuổi là tôi, vẫn chưa nhận thức được chuyện gì đang xảy ra, vẫn cười toe toét, hớn hở vì một chuyến “đi chơi xa”. Bố mẹ đóng cửa, vẫy tay chào tạm biệt chúng tôi qua ô cửa kính xe, rồi chiếc xe lăn bánh, đưa hai chị em chúng tôi rời xa thành phố quen thuộc, về với miền quê Thanh Hóa bình dị, nơi tôi dành trọn 3 năm tuổi thơ có nước mắt, có niềm vui, và quan trọng hơn cả, nơi tôi được hưởng trọn vẹn tình yêu thương và chăm sóc từ người phụ nữ mà tôi kính yêu nhất – bà nội.

Mãi sau này tôi mới biết, giai đoạn ấy gia đình tôi làm ăn thất thoát, bố mẹ phải bán căn nhà khang trang rộng rãi ấy đi, chuyển vào sống trong một căn nhà trên tầng 5 của khu tập thể cũ kĩ. Bố mẹ sợ guồng quay của cuộc sống, của công việc khiến hai người chẳng đủ thời gian chăm sóc chúng tôi nên quyết định gửi chị em về quê để bà nội chăm sóc. Quãng thời gian 3 năm ấy chẳng ngắn cũng chẳng dài, nhưng 3 năm ấy có lẽ là 3 năm hạnh phúc nhất trong cuộc đời tôi từng có. Ấy là quãng thời gian một đứa trẻ bắt đầu có những nhận thức đầu tiên, những kí ức đầu tiên về tuổi thơ. Tuổi thơ trong tôi ngày ấy tất cả là bà nội, là hương lúa chín thơm lừng khắp xóm, là những con đường đất xộp dễ dàng trở nên lầy lội sau mỗi trận mưa lớn, là nồi cá kho, bát canh rau mồng tơi nấu với cua, là những chiều nằm dài trên đồng cỏ nhìn những cánh diều bay trên bầu trời xanh ngắt,...

Thời gian đầu rời xa bố mẹ, rời xa thành phố thân thương, không ngày nào bà không chịu khổ vì tôi. Cô bé con 3 tuổi không chịu ăn, đêm quấy khóc đòi mẹ. Lần nào, bà cũng nhẹ nhàng dỗ dành, bế tôi đi khắp xóm làng để tôi ăn dễ hơn. Vẫn là bà, nhẹ nhàng quạt chiếc quạt nan, miệng ngân nga ca hát ru bên chiếc võng nhẹ nhàng đưa tôi vào giấc ngủ những trưa hè rộn tiếng ve kêu, những đêm đông nằm nép vào lòng bà để bà lau khô đi hai hàng nước mắt vì nhớ mẹ. Tôi chăm chú lắng nghe bà kể chuyện cổ tích từ ngày xưa, ngày xưa, với cô Tấm hiền dịu cùng tôi chìm vào giấc ngủ. Dần dần, miền quê bình dị trở nên thân thương và quen thuộc hơn với tôi. Tôi dần yêu ngôi nhà nhỏ với mảnh sân xanh màu lá trước nhà, yêu đồng lúa chín, yêu những con đê, yêu con đường đất, yêu những thứ mộc mạc và bình dị nhất ở miền quê mà tôi chưa bao giờ được thấy nơi thành phố nhộn nhịp. Và hiển nhiên, tôi càng ngày càng yêu bà hơn nữa, thậm chí còn có lúc tôi dường như quên đi mẹ. Bởi bà cũng yêu thương tôi có khác gì mẹ đâu chứ.

Bà nội tôi giống như một người mẹ, và bà cũng là cô giáo đầu tiên của cuộc đời tôi. Dù đường xá có xa xôi thế nào, hàng tuần bà vẫn lên nhà sách trung tâm ở thị xã mua cho tôi những quyển sách tập tô màu, tập đánh vần, và cả những quyển truyện mới. Bà dạy tôi vẽ từng thứ nhỏ nhất: ông mặt trời, bông hoa nhỏ, ... Bà dạy tôi đánh vần những chữ cái đầu tiên trong cuộc đời, dạy tôi biết tự đọc những bài thơ, những cuốn truyện mà tôi thích nhất. Mỗi buổi chiều đông bà nấu cơm, tôi thường ngồi bên cạnh bà, vừa hít hà mùi cơm trắng ấm nóng thơm dịu, vừa líu ríu đọc cho bà nghe bài thơ mà tôi học được trong ngày. Tôi vẫn còn nhớ bài thơ mà bà thích nghe tôi đọc nhất, bài “Hạt gạo làng ta” của bác Trần Đăng Khoa:

Consolation Prize

Giải khuyến khích

Hạt gạo làng ta
Có vị phù sa
Của sông Kinh Thầy
Có hương sen thơm
Trong hồ nước đầy
Có lời mẹ hát
Ngọt bùi đắng cay...
Hạt gạo làng ta
Có bão tháng bảy
Có mưa tháng ba
Giọt mồ hôi sa
Những trưa tháng sáu
Nước như ai nấu
Chết cả cá cò
Cua ngoi lên bờ
Mẹ em xuống cấy...

Mỗi lần tôi đọc xong bài thơ, bà đều dạy tôi phải biết trân trọng những hạt gạo trắng làm ra bởi đó là mồ hôi, công sức của biết bao người không ngại nắng ngại mưa, “bán lưng cho đất, bán mặt cho trời”. Mỗi một hạt gạo không chỉ là thành quả của một vụ mùa, mà đó còn là mong ước của những bác nông dân – những bác hàng xóm hiền lành của tôi về một cuộc sống ấm no, đủ đầy. Ấy cũng là một trong những bài học đạo, bài học làm người đầu tiên tôi được học. Tôi nhớ lần đầu tiên tôi được học viết chữ ở trường mẫu giáo, tôi chỉ chạy thật nhanh về phía bà khi tan lớp, để khoe với bà “Bà ơi con viết chữ O tròn chưa này”. Đôi chân ngắn cũn chạy thật nhanh trên nền đất xi măng, nhưng đến lúc gần chạy tới bà rồi thì tôi lại bước hụt mất. Tôi ngã rất đau, nhưng tuyệt nhiên không khóc, bởi tôi còn háo hức khoe bà rằng tôi viết đẹp hơn nữa kia. Bà bước rất nhanh về phía tôi nâng người tôi dậy, cẩn thận xem xét từng chút một tôi có bị thương ở đâu không rồi cốc đầu tôi bảo:

- Cha cô, cô dọa tôi sợ hết hồn.

Tôi cười hi hi, rồi vội lấy quyển vở để trong cặp sách, hớn hờ khoe. Bà nhẹ nhàng âu yếm xoa đầu tôi bảo:

- Con ngoan ngoan, tí về qua chợ bà mua bánh dẻo cho ăn.

Suốt con đường về nhà, lần nào cũng vậy, tôi cũng đi nép vào bà, bàn tay trắng treo, bụ bẫm và nhỏ nhắn nắm chặt đôi tay gầy yếu, nhăn nheo và gân guốc của bà. Tôi luôn miệng kể bà nghe đủ thứ chuyện ở lớp. Hai chiếc bóng kẻ sát nhau in dấu xuống mặt đường trong ánh nắng xế chiều.

Thời gian 3 năm thấm thoát trôi qua, ngày bố mẹ đón hai chị em tôi về lại thành phố, tôi rưng rưng nước mắt ôm chặt bà chẳng muốn rời xa. Từng chút một khoảnh khắc tôi có bên bà, từng chút một không gian ở nơi đó dường như đã in đậm trong tâm trí là trái tim non nớt của tôi từ lâu lắm. Tôi nửa muốn ở với bà, nửa muốn về với mẹ. Nhưng thật may quá, bởi vì kể từ lúc ấy bà sẽ ở trên Hà Nội cùng với cả gia đình tôi. Bà bảo: “Dù ở quê bà quen rồi, nhưng cứ nghĩ tới chuyện xa chúng mày là bà không chịu được.” Thời gian trôi nhanh như thổi đưa, tôi giờ đây đã là cô nữ sinh 16 tuổi, không còn là cô bé con ngày xưa còn khóc vì nhớ mẹ nữa, nhưng thói quen sà vào lòng bà, được bà vuốt tóc, được bà ôm vẫn chẳng hề thay đổi. Bà nội tôi cũng đã ở cái tuổi 84 xưa nay hiếm, nhưng bà vẫn còn minh mẫn và khoẻ mạnh lắm.

Bà ơi, dù con biết sinh – lão – bệnh – tử là quy luật của đời người, nhưng con vẫn chẳng thể tưởng tượng nổi nếu một ngày bà bỏ con đi về một nơi xa con sẽ ra sao. Con luôn tự nhủ mình luôn phải trân trọng những gì còn đang có, luôn yêu thương những người thân yêu nhất xung quanh con để sau này chẳng phải hối tiếc. Bà hãy sống thật vui, thật mạnh khoẻ và dài lâu, để chờ con lớn, cho con thêm nhiều thời gian và cơ hội được ở bên chăm sóc và thương yêu bà, bà nhé!

- Tác giả: Nguyễn Hương Dịu Ngân
Lớp 11A2 - Trường THPT Hà Nội-Amsterdam
-

Consolation Prize - Giải khuyến khích

Consolation Prize Giải khuyến khích

Vậy là đã hơn một năm kể từ ngày tôi không còn được gặp ông ngoại lần nữa. Thời gian cứ thế trôi đi, ngôi nhà nhỏ của bà ngoại tôi tuy thiếu đi sự hiện diện của ông nhưng vẫn ấm áp. Mọi người không hề quên đi hình ảnh của ông – một người ông, một người cha và một người chồng đáng kính. Và tôi cũng vậy, tôi luôn giữ một góc trái tim bé nhỏ của mình để lưu lại những kỷ niệm, những tình cảm tôi dành cho ông.

Ông tôi vốn là người khá kỹ tính và cẩn thận. Là thằng con trai nên nhiều lúc tôi cũng hay cầu thả trong một số việc, đặc biệt là việc tắt quạt, tắt đèn sau khi học bài xong. Mỗi lần như vậy, tôi đều để ông phải nhắc nhở nhưng mãi vẫn chưa sửa được. Và mỗi khi bị mẹ mắng, ông lại là người đứng ra nói chuyện, khuyên nhủ để hai mẹ con tôi cùng tìm ra cách giải quyết tốt nhất. Ông là người khá nghiêm khắc với con cái, nhưng ông quan niệm rằng nghiêm khắc không phải lúc nào cũng quát mắng, răn đe. Nghe những lời ông nói mà tôi hiểu được thêm nhiều điều trong cuộc sống. Rằng cuộc đời này thứ quan trọng nhất là phải có nghị lực, không phải vì chút khó khăn mà bỏ cuộc, mà chùn bước; rằng trong mỗi việc làm của mình đều phải tỉ mỉ, cẩn thận làm hết sức có thể. Có lẽ ông là người ảnh hưởng lớn nhất với tôi. Tôi học được ở ông sự tĩnh lặng trong tâm hồn và sự bình tĩnh trước mọi biến cố.

Những ngày tháng còn được ở bên ông thật là ngắn ngủi từ khi gia đình tôi phát hiện ra bệnh của ông. Ông tôi bị u não ác tính, cả nhà tôi bị sốc nặng nề, không khí trong nhà lúc nào cũng thật buồn bã. Bố mẹ đưa tôi đến thăm ông ở bệnh viện, nhìn thấy người ông phúc hậu của mình xanh xao, tiều tụy mà tôi không kìm nổi nước mắt. Lần đầu tiên, tôi có cảm giác đau đớn đến như vậy. Vừa thương ông, vừa giận mình không làm được gì để giúp ông bớt đau đớn. “Ông trời ơi, sao thật bất công khi bắt một người tốt như ông tôi gặp phải căn bệnh quái ác đến như vậy?!”

Tôi nhìn ông, quay đi rồi lại khóc. Do hậu quả của bệnh nên ông tôi không còn có thể nói thành lời như xưa nữa. Ông nhìn tôi, nắm tay tôi chặt lắm, dường như là để an ủi, động viên tôi phải mạnh mẽ... Một tháng sau thì ông được xuất viện, ngày nào cũng như ngày nào cả nhà tôi đều về cùng ăn cơm và cùng chăm chút cho ông. Những ngày ở bên ông, chứng kiến những vết đau trên cơ thể ông lan rộng và sâu hơn, tim tôi như thắt lại. Bà khóc, mẹ khóc, em tôi cũng khóc, tôi kìm mình không được khóc nữa, giúp bà chăm ông bất cứ khi nào có thể. Nhiều lúc nhìn ông bất lực trước hai cánh tay không còn cử động được nữa, giọng nói chẳng thể thành lời mà đôi mắt ông vẫn chăm chú nhìn tôi. Một giọt nước mắt lại lăn dài nhưng lại vội vàng lau khô...

Vào một ngày khi đang học trên lớp, tôi thấy bác tôi hốt hải chạy vào và xin phép cho tôi về. Tôi vẫn chưa hiểu có chuyện gì đang xảy ra cho đến khi bác bảo phải về nhà ngoại gấp thì dường như tôi đã đoán được sự việc. Ngồi trên xe, tôi lo lắng vô cùng, tôi cứ hi vọng rằng điều mình dự đoán là sai... Nhưng đã quá muộn. Khi về tới nhà thì biết bao là xe, là người thân, là hàng xóm tụ tập trong nhà. Ông tôi đã mãi mãi không còn bên tôi và gia đình nữa !!!

Giờ đây tôi nhớ ông rất nhiều, muốn được ăn món pa-tê ông hay làm, muốn được nghe ông nhắc chưa tắt

Consolation Prize Giải khuyến khích

đèn tắt quạt, muốn được ngồi cùng ông xem tivi, muốn được nghe ông kể chuyện đêm khuya và muốn được ngủ cùng ông mỗi tối thứ bảy. Còn bây giờ tôi chỉ còn có thể nhìn ông qua tấm ảnh mà thôi. Nhớ ông, nhớ những lời động viên của ông trong lúc khó khăn: “Cháu đừng khóc, khóc là hèn”; “Thua keo này ta bày keo khác”; ...

Tôi cũng muốn sống như những gì ông dạy, nhưng không hiểu sao cứ khi bước vào phòng ông là tôi lại thấy chông chênh đến như vậy, nhiều lúc tôi vẫn thấy bóng ông thấp thoáng đâu đó trong căn nhà. Tôi vẫn không thể tin rằng mình đã mãi mãi mất đi một người quan trọng trong cuộc đời! Thời gian ơi sao không cho tôi quay trở lại để được gặp ông dù chỉ một lần. Con người sống thật ích kỉ, dù biết người thân mình đau đớn trong bệnh tật mà vẫn không đành lòng để họ ra đi mãi mãi. Cuộc sống vốn là vậy, có sinh có tử, ông tôi đã lên thiên đường nhưng tôi tin rằng ông vẫn luôn dõi theo từng bước đi, chứng kiến sự trưởng thành của tôi - “Người bạn nhỏ” thân thiết nhất của ông.

“Ông ngoại ơi, yên lòng ông nhé, cháu và bố sẽ thay ông làm điểm tựa vững chắc cho gia đình mình!”

Hà Nội, ngày 27/10/2012

- Tác giả: Phạm Hồng Quang
Lớp 11V - British Vietnamese International School
- **Consolation Prize - Giải khuyến khích**

Consolation Prize Giải khuyến khích

I was born and grew up in Ha Noi. I think I'm one of some lucky people whose grandparents are still alive. Although we belong to two different generations but my grandparents and I still have a lot of common things.

My grandfather's name is Chu Duy Kinh. He was born in Bac Ninh in 1930 and he's a lieutenant general. He joined the army when he was only fifteen as a volunteer. When he left home with some of his countrymen, he only had a bag of rice and his love for the country. He had done all kind of work that he was entrusted then he was promoted to lieutenant general. He has joined many dangerous missions, observed his comrades sacrifices and lead the army to victory.

My grandmother's name is Nong Thi Quy. She was born in Thai Nguyen in 1940. She grew up in a poor, miserable condition. Her mother passed away because of sickness when she was only one years old. She had to grow up with her wicked stepmother in the mountainous region. She worked as a worker in a factory.

My grandparents first met while my grandpa was visiting his best friend and coincidentally, my grandpa's friend was my grandma's big brother. He first saw her while she was serving the tea, then my grandma brother decided to marry her to my grandpa. They got married and had three children, including my dad, the youngest one. While my grandpa was in military, my grandma stayed at home, earned money and took care of her children. She took all responsibilities and did all the work.

My grandpa is a strict and gentle, warm person at the same time. He teaches us many valuable lessons of life and to follow the rules. He also teaches us to always be on time and to be honest. He always says that we have to study hard in order to have a bright future. When I was in primary school, he used to pick me up after school and buy food, toys for me. I'm angry at myself for not keeping those presents carefully. Whenever he tells me stories about his poor childhood, I always burst to tears. I used to have a crazy idea of having a time machine to travel back to his old days to give him some sweets, clothes and books. He says that he doesn't want us to live like he used to live, desired for such small things like sweets. I feel sorry for him and promise to myself that I have to be an excellent student to make them happy. My parents divorced when I was in grade 4 and I had to stay with my dad. I only visit my mom on the weekend so my grandma is the woman who takes care of me during the week day. She wakes me up every morning, prepares food for me and takes care of me. She's like a second mother to me. She teaches me to avoid bad things and teaches how to solve problems in a wise way.

My grandparents are the most important people to me. To other people, their most important thing might be their job, their phone or their fame, but to me, it's my sweet memories with my grandparents. I don't know why I have such strong feeling about my grandparents, but there's one thing that I know for sure is I love them very much. I think that I can't live without them or without their love. It makes me sad when I have to watch them become older and weaker days by days. Have you ever wished for having the ability to

Consolation Prize

Giải khuyến khích

control time? You'll never know when the last time you spoke to someone is, therefore you'll never have a chance to say goodbye to them. I'm grateful to life for giving me a chance to grow up with my grandparents. I'm also grateful to them for teaching me many valuable lessons that I'll never forget! "Grandpa, grandma, I love you so much more than anything in life and I always pray for you to have good health and to live longer. I'm sorry for the times I've made you feel sad and I promise I'll never let you down again"

Two generations may be different in thoughts, way of living, fashion style,... but we will always express our love to each other in a same way.

- Tác giả: Chu Thị Minh Trang
Lớp 11D2 - Trường THPT Phan Đình Phùng
- **Consolation Prize - Giải khuyến khích**

Delivering a world where every pregnancy is wanted, every childbirth is safe and every young person's potential fulfilled.

Xây dựng một thế giới mà ở đó mỗi thai nhi đều được mong đợi, mỗi ca sinh nở đều được an toàn và mỗi người trẻ tuổi đều được phát triển hết tiềm năng của mình.

**HelpAge
International**

age helps

HelpAge International in Viet Nam

Address: No. 20 K80C, Alley 376, Bui Street,
Vinh Phuc, Ba Dinh, Ha Noi

Tel: 84-4-3247 4145

Fax: 84-4-3247 4145

Website: <http://helpage.org>

United Nations Population Fund in Viet Nam (UNFPA)

Address: Green One United Nations House (GOUNH),
304 Kim Ma Street, Ba Dinh District, Ha Noi, Viet Nam

Tel: 84-4-3850 0100

Fax: 84-4-3726 5520

Website: <http://vietnam.unfpa.org>

Facebook: <https://www.facebook.com/unfpa.vietnam>